ԺԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4551 5/18 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1901 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 28 ՇԷՎՎԱԼ 1318 ԺԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4551

درعليه ده غلطه ده (آرەولك) غزته سی اداره خانه سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ և է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.
» »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի թուղթ կ'ընդունուի, 115 դրուշի տեղ 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական բաժանորդի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրութեան:

ԹՈՔԱՏԻ ԳՈՐԾԵՐ

(Թղթակցութիւն «Արեւելք»ի)

ԹՈՔԱՏ, 28 Յունուար

Դպրոցը. — Կրթական ձեռնարկ մը. — Կրօնական հրապարակախօսութիւն դպրոցի մէջ. — Նոր եկ վարդապետը:

Ազգ. երկսեռ վարժարանները կը շարունակեն բոլորել իրենց կանոնաւոր շրջանը, մանչերունը՝ յառաջընթաց տարուան կարգաւորութեամբ, իսկ աղջիկներունը՝ նոր փայլ մը ստացած՝ իրականացումովը ա՛յն կրթական յոյսին՝ որուն մարմին հագնելուն ակնդէտ կը սպասէինք: Ինչպէս նախորդ թղթակցութեամբ գրած էի թէ մտադրութիւն կայ կարող ուսուցչուհիով մը օժտել աղջկանց վարժարանը, ներկայ տարեշրջանի սկիզբը տեղս հասաւ Օր. Աղնիւ Տէօվլէթեան, շրջանաւարտ «Իրլաբուցակի Տիկնանց» վարժարանին: Վճռական կարծիք մը յայտնելու համար անոր կարողութեանը և օգտակարութեանը մասին՝ կը սպասենք ամավերջի քննութիւններու արդիւնքին, «ծառը իր պտուղէն կը ճանչցուի» բանաձեւէն առաջնորդուած: Դասաւանդութիւններէն մէկ քանիին ներկայ գտնուելով ոչ նուազ գոհացուցիչ թուեցաւ մեզի իր կիրարկած մեթոտը: Օր. Աղնիւ կրնայ բաւական օգտակար ըլլալ քաղաքիս՝ սեփականելով ընտելութիւն մը միջավայրի ուղղակի պահանջներուն և կարելի եղածին չափ ուսումնասիրելով գաւառացիի ընդածին նկարագիրը՝ որ հայեցողականութենէ անորժ չի գգար ու կը մտնի գրականութեան: Թօքացին, որչափ որ կը յիշեմ, առաջին անգամն է որ չորս ոսկի ամսաթոշակ կը վճարէ վարժուհիի մը, բան մը որ կ'ապացուցանէ տեղացիներուս նախանձաւոր վերաբերումը աղջկանց դաստիարակութեան առաջ հարցին, ու կրնայ մակաբերուիլ թէ օ՛րչափ բեղմնաւոր պտուղներու ակնկալութիւններ կը կեդրոնանան ա՛յն անձին վրայ՝ որուն կ'ըլլայ բացառիկ վճարք մը, խնդրանքի ու մատուցումի խոստոր համեմատութեան հետեւանքով:

* * *

Զրոյց կը շրջի թէ քանի մը ծնողներ՝ որոնք զաւակնին այս կամ այն բարձրագոյն դպրոցը ղրկած են՝ սկսած են աշխատիլ համոզելու ուրիշները որ փոխանակ իրենց դրամները ուրիշ հաստատութեան մը վճարելու, յատկացնեն զանոնք կամ գէթ անոնց կէսը Ազգ. վարժարանին ու այսպէսով իրենց կուշտը կանգնած ունենալ բարձրագոյն նախակրթարան մը, որմէ պիտի օգտուին աղքատիկ դասակարգի ուսանողներն ալ: Գաղափարը, որ սաղմնային վիճակի մէջ կը գտնուի տակաւին, ա՛յնքան առողջ ու ա՛յնքան կենսական է, որքան իրականացումը պիտի ըլլայ գերազանցապէս զօրաւոր լծակ մը՝ Եւդոկիացիներու մտաւոր աննախանձելի մակարդակը բարձրացնելու համար: Այս մասին քանիցս թելադրութիւններ եղած են կրթասէրներու և մեր կողմէն, բայց դժբախտաբար խնդիրը դատապարտուած է փակուիլ տեսականի սահմաններուն մէջ, ձեռնարկին անժխտելի օգտակարութիւնը ըմբռնուելով հանդերձ բարեկեցիկ ծնողքներու կողմէ: Մենք չէինք մեղադրեր այս վերջինները իրենց վարանոտ ընթացքին համար, եթէ հիմա ալ Ազգ. վարժարանը չկրկնէր իր երբեմնի պարբերական ա՛յն անվերջ խանգարումները—քանի մը փայլուն շրջաններէ զատ—որոնք ամէնուն վստահութիւն ներշնչելէ հեռու եղած են միշտ: Այս պահուս, պաշտօնական բոլոր մարմինները, իսկ-պէս խելամտելով թէ հայի խնդիրը դպրոցի գետնին վրայ փոխադրուած է, լուրջ հոգատարութեան մը ենթարկած են Ազգ. վարժարանը, և կը սիրենք յուսալ թէ սա անթեք ուղղութեամբ պիտի կրնայ յարատեւել իր ներկայ կազմակերպութիւնը ցմիշտ: Արդ, մեր բարեկեցիկ ծնողքները, վերահաստատելէ ետք իրենց վստահութիւնը դպրոցին վրայ, լաւ կ'ընեն եթէ փութան այդ օգտաշատ գաղափարին գործնականացումին, որ կարծուածին չափ դժուար գործ մը պիտի չըլլայ, պայմանաւ որ չպակսին զօրաւոր կամք և նախաձեռնարկ անձնաւորութիւն մը, կարող ի գլուխ հանելու ձեռնհասօրէն առաջադրուած ծրագիրը՝ իր բարոյական ու նիւթական ազդեցութեան միալուծ կցորդումովը: Ու այն ատեն, մենք ալ, մեր կարգին, պիտի չյապաղինք այս սիւնակներուն մէջ ծափահարել այդ բաղձալի յաջողութիւնը, տարփողելով ձեռք բերողին ջանասիրութիւնը:

* * *

Տեղւոյս Բողոքականամիտ խմբակին(*)—զոր «հիւանդ» մակդիրով մկրտած է պաշտօնական անձնաւորութիւններէ մէկը շատ իրաւամբ—հակազդելու և անոր յառաջխաղացութիւնը կասեցնելու նպատակով, Վիճակիս բարեխնամ առաջնորդ Տ. Պետրոս Սրբազանի իմաստուն կարգադրութեամբ և տեղւոյս Վսեմ. կառավարչին բարեացակամ թոյլտուութեամբ, ամսէ մը ի վեր անընդհատ կրօնական բանախօսութիւններ կը կատարուին Թէեւ դպրոցի սրահին մէջ՝ ուր ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը կը դիմէ իր հոգեւոր ու մտաւոր ծարաւը յագեցնելու, բայց նկատելով որ այս հրապարակախօսութիւններէ զուրկ կը մնայ իգական սեռը, որ՝ հաւասար արականին՝ կը կարօտի ընտանեկան հարցեր շօշափող շարունակական յորդորներու, վերջերս, ձեռնհաս ժողովին խնդրանքով, Առաջնորդ Սրբազանը բարեհաճեցաւ առժամապէս Թօգատ ղրկել իր ձեռնասուն նորընծայ Գէորգ վրդ. Ասլանեանը, որ ոչ թէ փառասիրական ձգտումի մը գոհացում տալու համար,—ինչպէս կ'ըսեն շատեր, սակաւագիտ բացառութիւններէ զատ—այլ բախտի մէկ դժխեմ հարուածովը կուսակրօնութիւն ուխտած է, և որ կը միացնէ իր վրայ քարոզչական ընդունակութեան հետ զարգանալու և յառաջդիմելու տրամադրութիւն մը, ինչ որ կ'ենթադրէ անոր մէջ արժանիք բռնուած բանը: Պարզապէս Գէորգ վրդ. իր գնահատելի կարողութեամբ կը լրացնէ անհրաժեշտ պէտք մը. հետեւաբար կը յուսանք թէ մեր հայրախնամ Առաջնորդ Սրբազանը պիտի չզլանայ զայն շարունակաբար տեղս թողելու շնորհը՝ իր Եւդոկիացի սիրելի հօտին:

Մ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՏԵՂԱԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԼՈՒ

Ա.

Հին Բալահովտի շահաստանն է արդի Բալուն, որ իր յապաւեալ անունը անշուշտ առաջին անուանակոչութենէն կը պահէ: Կեղւոյ, Տէրսիմի, Խարբերդի և Տիարպէքիրի միջեւ յարաբերութեանց կեդրոն մըն է. գայմագամութիւն մըն է Տիարպէքիրի կուսակալութեան տակ: Իր համբաւաւոր բերդովը ու բեւեռագիր արձանագրութիւններովը Բալու նշանաւոր այցելուներու ու խուզարկուներու ուշադրութիւնը հրաւիրած է միշտ, մանաւանդ վերջերս, յորում Գերմանացի հնախոյզներ բերդին բեւեռագիր արձանագրութիւնները վերագրեցին Խալթեանց Մենուասի յիշատակարաններուն ու ժամանակամիջոցին:

Գասաղան հովտի մը մէջ է, հսկայաբերձ ու ժեռուտ բերդին ճիշդ ստորոտն ու շուրջը. ստէպ վտանգը կը սպառնայ իր գլխուն երբ հեղեղը կամ հիւսը գահավիժելով հետը բերէ ապառաժի մը հատոր, կամ տիղմով ողողէ փողոցները: Բալուի տեսարանը սքանչելի է, արեւելքէն կը տարածուի փոքրիկ դաշտագետին մը որ գարնան կանանչազարդ պարտէզի մը նմանութիւնը կ'առնէ իր դալարագեղ մարգերով ու մարմանդներով, գանգրահեր ցորեններու ու գարիներու անըտբովը, բուրումնալից պարտէզներու ու այգեստանեայց բարունակներու—որթատունկերու շառաւիղներու նազելի գիրկովը: Բալուի առջեւէն կ'ընթանայ Եփրատը, որ կուգայ Մշոյ դաշտէն, Կինճի կիրճերէն, Ճապաղջուրի բաժերէն և կեդրոնացեալ ու ուռճացեալ, ժխորով թափով կը քերէ Գասաղայի եզերքը և կ'ուղղուի Խարբերդի կուսակալութիւնը. վերի մասը՝ աջակողմեան և ձախակողմեան դարեւանդները՝ կը նմանին եզեր ճիշդ Վոսփորի, որպէս կը հաւաստեն Պոլիս տեսնողները. ձախ ափերուն վրայ—յանդէպ Եփրատայ—վերէն վար և երեք ժամ հեռաւորութեամբ կը տարածուին այգիներ ու թթենիներու և զանազան մրգեղէններու պարտէզները, որոնք կը ծառայեն նաեւ իբրեւ ամարանոցներ: Գարնան համար մանաւանդ Բալուն դրախտ մըն է:

Բալուի օդը և ջուրը մանաւանդ Գասաղայինը, ամառը սաստիկ տաք ու վատառողջ է. ջուրը հեռու տեղերէ կուգայ, քաղաքին մէջ կը բաշխուի աղուգաններով, կը ժողվէ արտաքնոցներու և փողոցներու ժահահոտութիւնները ու միքրոպները. այդ գաղջ ջուրը ըմպելի ընելու համար սառոյց և միակ սառոյցը կը գործածուի: Եփրատայ եզերքը սառնարաններ կան, ձմեռ ատեն կը հաւաքեն սառոյցներ և կը պահեն. ասի սառուցիւ փրկարար միջոց մը կը նկատուի բնակիչներէն, բայց է չարիք մը և պատուհաս մը, քանի որ Բալուցիները պաղպաղակի ձեւով չեն պաղեցներ ջուրերը, այլ ուղղակի ջուրին մէջ կը նետեն ու կը խմեն: Այս պատճառաւ տենդը անպակաս է միշտ, և անոր զոհերն ալ բազմաթիւ, մանաւանդ աշնան մէջ: Օդը, ո՛հ բնաւ չպիտի մոռնամ այն հրատոչոր երկինքը, որ չէր խնայեր խանձել բոյսն ու կենդանին, մանաւանդ միջօրէէն ետքը, երբ արեւին քովընտի ճառագայթները թափանցելով բերդին քարերուն, կ'անդրադառնան և կը ցոլանան քաղաքին մէջ: Գիշերները Բալուի բնակչութիւնը, դուրսերը՝ կտուրներու վրայ քնանալ պարտաւորուած է խոյս տալու մժղուկներու խայթէն, որ տեսակ տեսակ պալարներ առաջ կը բերէ, երբեմն վտանգաւոր վէրքերու փոխելով և վայրկ մը զովարար օդին միջեւ անդորր ննջելու համար. սակայն Եփրատի շոգին արշալոյսին կը խտանայ, ինչ որ շատ կը վնասէ առողջութեան: Ամառը որչափ տաք, ձմեռն ալ այնքան խիստ է Բալուի օդը:

Այսպէս մէկ կողմէ օդի և ջուրի աննպաստ հանգամանքներն ու պայմանները, միւս կողմէ մրգեղինաց առատութիւնը, մանաւանդ տհաս պտուղներու գործածութիւնը՝ որ սովորական է, շարունակ ջերմ յառաջ կը բերեն և աշնան վերջերն ալ վաղահաս մահեր. բազմամարդ քաղաքներու մէջ՝ մահերու համեմատական միջին թիւը, անհամեմատելի կը մնայ Բալուի պէս փոքրիկ քաղաքի մը համար. ասոր դժուար չէ մակաբերել թէ Բալուի բնակչութիւնը երթալով կը նուազի: Այս վիճակին ու կացութեան դարման մը տանելու համար էր որ տեղւոյն բարեխնամ վարչութիւնը իր ապարանքը փոխադրեց արեւելա-հանդիպակաց գահաւանդի մը վրայ, ուր օդը զով է. կառավարութիւնը ջանադիր է Գասաղան ալ հոն փոխադրել. եթէ յաջողի, արդարեւ մեծ բարիք մը բրած կ'ըլլայ:

* * *

Գասաղան երկու մասերէ ձեւացած է, բուն քաղաքը՝ որ բերդին ստորոտն է, և Զովիան՝ արեւմտակողմը: Բուն քաղաքին մէջ կը բնակին Թուրք և քրիստոնեայ տարրեր, շուկան, պանդոկներ, մզկիթներ, եկեղեցիներ և ժողովարանը հոս կը գտնուին. իսկ Զովիան (Ծովան թէ Ծովի՞ան) բուն Թուրք և քիւրդ բնակիչներ կան, գրեթէ հազար տունի չափ:

Հայերը ունեցած են չորս շէն ու պայծառ եկեղեցիներ, Ս. Սահակ, Ս. Կիրակոս, Ս. Լուսաւորիչ և Ս. Աստուածածին. քառեակ թաղերէն երկուքին մէջ են մերայինք, Լուսաւորչի և Աստուածածնի թաղերուն: Նախկին Առաջ. Տեղապահ Գեր. Եղնիկ Ծ. վարդապետ Գալֆաճեան որ ուսումնական ու բանիբուն եկեղեցական մըն էր, յաջողած էր ժամանակին թաղերը միացնել և տարրական հինգ դասընթացքով վարժարան մը բանալ տալ մանչերուն համար, որ է նաեւ պատրիարքական նպաստընկալ վարժարաններէն մէկը: Կար նաեւ օրիորդաց վարժարան մըն ալ որ իր համեստ պիւտճէով և ուսուցչուհիին խղճամիտ պաշտօնավարութեամբը օգտակար նկատուելու դիրքի մէջ էր: Հոս ի դէպ է յիշել թէ Բալուցին բաւական կրթասէր է. եթէ մէջերնէն վերնայ թաղային խտրական ոգին և անձնական գծուծ հաշիւներու երբեմն ոգեւորութիւնը՝ կրթական խնդիրներուն շուրջ, այն ատեն կրթական հարցն ալ լուծուած պիտի ըլլայ Բալուի արդի սերնդեան համար. վերապահութեամբ չեմ ալ ուզեր գրել պատրիարքական նպաստի առթիւ, միայն կը բաղձամ որ Բալուցին օգտուի առիթէն ու պատեհութենէն: Իբաց առեալ պատրիարքական նպաստը, պիւտճէին միացեալ մասը կը հայթայթուի աշակերտներու թոշակներէն և բացառիկ եկամուտներէն, զորս ստեղծած են տեղական հանգամանքները և խնամակալութեանց գործունէութեանց սահմանափակ միջոցները:

Տ. Մ. Վ.

Բաղէշ

ՕՐԱՑՈՅՑԸ

Կաղանդին օրը, եկեղեցւոյն դրան առջեւ ծերունիներ, կիներ, տղաք, ժողվուած՝ ամէնուն նոր տարի մաղթելով, օրացոյց կը ծախեն, Ինծի ալ մօտեցաւ նիհար, տժգոյն աղօտ աչքերով կին մը, ցնցոտիներ հագած, գրեթէ մերկ ու սառած ձեռքին մէջ սեղմած օրացոյցը ներկայացնելով, աղաչեց որ գնեմ զայն. «Աստուած քեզի ուզածդ տայ, երջանիկ տարի, զուարթ օրեր, օրհնո՛րդ,» կը գոչէր աղքատ կինը, մինչդեռ կը հեռանայի, պարտքս վճարելէ յետոյ:

Կապոյտ, աղուորիկ, պզտիկ օրացոյց մըն էր, Վենետիկ տպուած: 1901 Նոր դարը կը շնորհաւորէր մեզի: Արդեօք երջանկաբեր պիտի ըլլա՞յ: Ու այդ մտածումներուս մէջ ընկղմած կը թղթատէի օրացոյցը մտադիր: Արշա՛մ տօներ, սուրբերու անուններ, և այս անուններէն ամէն մէկը կարդալուս, կեանքիս մէկ դրուագը միտքս կու գար, մերթ զուարթ, մերթ տխուր դրուագ մը:

Առաջին երեսը, մեծ գիրերով ԿԱՂԱՆԴ բառը կարդացի: Հինգ վեց տարեկան եղած ատենս, որքա՜ն անհամբերութեամբ այն օրուան կը սպասէի, որովհետեւ այն օրը ինծի կը բերէին ամէն փափաքածս: Գանգրահեր գեղեցիկ պուպրիկէն մինչեւ ոսկեզօծ, պատկերազարդ գիրքը, որուն հրաշալի պատմութիւնները գիշերուան երազներս կը խռովէին: Այդ տօնը հիմայ չունի այդքան ազդեցութիւն վրաս, թերեւս, բայց դարձեալ ամէն տարի անոր կը սպասեմ անհամբեր: Ու կը դարձնեմ էջը: Յունուար վեց: Մկրտութիւն: Պզտիկ մէկ կատուիս մահը միտքս եկաւ. կատու մըն էր զոր շատ կը սիրէի. անոր մեռնիլը զիս շատ տխրեցուցած էր, ու մանուկ երեւակայութեամբս կարծեցի թէ անմխիթար պիտի մնայի այլ եւս, բայց ամէն բան կ'անցնի, այդ վիշտս ալ անցաւ, գնաց:

Բարեկենդանին օրերն ալ զուարճութեան օրեր էին: Առաւօտէն մինչեւ իրիկուն, պատուհանէն կը դիտէի դիմակաւորները տեսնելու համար: Խումբ խումբ կ'անցնէին, զանազան հագուստներ հագած, խառնակ ժխոր մը յարուցանելով իրենց բոժոժներուն ձայներովը, պոռալով, կանչելով: Անոնցմէ քիչ մը կը վախնայի ու հեռուէն միայն կը դիտէի զանոնք: Վերջը կու գար Զատիկը, ու ես կը կարծէի թէ հաւերը կարմիր հաւկիթ կ'ածէին այն օրը մասնաւորապէս: Շատ մը էջեր դարձուցի օրացոյցիս մէջ: Գարունը անցաւ. ամառուան հասանք. գարուն, ամա՜ռ, երկու եղանակներ որոնք հաճոյք կը պատճառեն, և մարդիկ, մեծ ու պզտիկ, գարունը ու ամառը կը սիրեն:

Նոյեմբեր երկու, Մեռելոց: Ամէն տարի, այդ օրը գերեզմանատուն կ'երթամ. գերեզմանատունը այն օրը տխուր չէ: Ամէն կողմ ծաղիկներով զարդարուած է, գոյնզգոյն վարդերով, ոսկեծաղիկներով, թուխ կանանչ պսակներով, թաղարներով, փունջերով, պսակներով: Օրացոյցը դեռ կը թղթատեմ: Ծնունդին կը հասնիմ, 25 դեկտեմբեր, ու դարձեալ տղայութիւնս միտքս կու գայ: Ծնունդին օրը, կօշիկներս կը դնէի վառարանին քով, որպէս զի Յիսուս որ այն գիշերը տանիքներուն վրայ կը շրջագայի, ծխնելոյզէն վար նետէ ինծի խաղալիքներ: Այս ալ, կարմիր հաւկիթներուն նըման, զրոյց մըն է, զոր կը պատմեն փոքրիկներուն:

Օրացոյցը աւարտած է, ու կը փակեմ:

Եւ ես երազուն՝ կ'օրօրուիմ այն յոյսով թէ միշտ ասանկ երջանիկ պիտի սահի կեանքս, և թէ աղքատ կնոջ մաղթանքները պիտի կատարուին:

ԷԼՎԻՐ

ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ԴԱՐԸ

ԴԱՐՄԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Բ.

Միեւնոյն ծագումի եղանակ մը կարելի՞ է որ միեւնոյն վայելք մը կրել տայ թունաւորուած երշիկէ մը ու Պորտոյի հին գինիի գաւաթէ մը: Բացարձակապէս ոչինչ պիտի ապացուցանէր ատիկա Թոլսթոյի Կռէյցերեան Սօնադին կամ Իպսէնի Ռօզմէրսհօլմին համար, եթէ ստիպուած ըլլային գիտնալ թէ Կէօթէի Վէրթէրը անիմաց տարփականութեամբ մը կը տառապի, և թէ Աստուածային Կատակերգութիւնը կամ Ֆաուստը խորհրդանշանական բանաստեղծութիւններ են: Բայց ամբողջ գիտութիւնը կենսաբանական ամենապարզ իրողութիւններու տգիտութենէ մը կը մեկնի: Հիւանդութեան ու առողջութեան մէջ էութեան (essence) տարբերութիւն մը չկայ, այլ միայն չափի տարբերութիւն մը: Բջիջներու ու բըջիջային գրութիւններու կամ գործարաններու կենսական գործունէութեան միայն մէ՛կ տեսակ կայ: Հիւանդութեան ու առողջութեան մէջ միեւնոյն կենսական գործունէութիւնն է որ կայ: Միայն թէ երբեմն աճած է ու երբեմն տկարացած՝ յամրացած, և երբ կանոնէն խոտորում մը վնասակար է ամբողջ գործարանաւորութեան նպատակներուն, հիւանդութիւն կը կոչենք զայն:

Որովհետեւ հիւանդութեան մէջ խնդիրը աւելիի մը կամ պակասի մը վրայ է, չենք կրնար ճշգօրէն որոշել իր սահմանները: Բնականաբար դիւրաւ կը ճանչնանք ծայրայեղ պարագաները: Բայց ո՞վ պիտի ուզէ ստոյգ կերպով յայտնել թէ ո՞ր որոշ կէտին մէջ կը սկսի բնականոնին (norme), այսինքն առողջութեան խոտորումը: Խելագարած ուղեղը բացարձակապէս միեւնոյն օրէնքներու համեմատ կ'աշխատի, ինչ օրէնքներով որ կ'աշխատի ողջամիտ ուղեղը, միայն թէ առաջինը անկատարօրէն կամ ծայրայեղօրէն կը հնազանդի այդ օրէնքներուն: Ամէն մարդկային էակի մէջ կայ, օրինակի համար, զգայարանական տպաւորութիւնները սըխալ կերպով մեկնելու ձգտումը: Այդ ձգտումը այն ատեն միայն հիւանդագին է, երբ տարօրինակապէս զօրաւոր կերպով կ'արտայայտուի: Ճամբորդը վագոնի մը մէջ կը կարծէ տեսնել թէ դաշտերուն տեսարանը կը փախչի իր առջեւէն, մինչ հանդարտօրէն նստած՝ հաստատուած է ան: Բանդագուշանքի նշաւակ հիւանդը այնպէս կ'երեւակայէ թէ իրեն դէշ՝ նախատ հօտեր առնել կու տան: Այս երկու ընդհայեցութիւնները (aperception) զգայարանքներուն պատրանքներուն վրայ հաստատուած են: Մի՞թէ ատոր համար երկուքն ալ յիմարութեան նշանները՞ են: Ճամբորդը ու միւսը paranoïqueը մտածումի միեւնոյն սխալը կը գործեն, եւ սակայն առաջինը կատարելապէս առողջ է միտքով, և վերջինը հիւանդ:

Ուրեմն կարելի է առանց դժուարութեան հաստատել թէ մէկ քանի մասնահանգամանքներ, ինչպէս զօրաւոր յուզումնականութիւնը (emotivité), սէմպօլիզմի ձգտումը, երեւակայութեան առաւելակշռութիւնը, գոյութիւն ունին բոլոր ճշմարիտ արուեստագէտներուն մէջ: Սակայն ատիկա երբեք պատճառ մը չէ որ ամէնքն ալ այլասերուածներ ըլլան. ուրիշ շատ մը պատճառներու կը կարօտին: Միայն այդ մասնահանգամանքներուն չափազանցութիւնն է որ ախտաբանական խանգարում մը առաջ կը բերէ: Միակ հետեւութիւնը զոր այդ մասնահանգամանքներուն օրինական ցուցումը արուեստագէտներուն քով պիտի հանէր, սա պիտի ըլլար թէ արուեստը, առանց արդէն մարդկային մտքին բուն հիւանդութիւն մը ըլլալու, խոտորումի թեթեւ սկսում մըն է կատարեալ առողջութենէն, և ես չպի՛տի ապստամբէի այդ հետեւութեան դէմ, որքան նուազ շահեկան չըլլար՝ ո՛չ մէկ եղանակով մը՝ ճշմարիտ այլասերուածներուն ու իրենց կատարելապէս հիւանդագին գործերուն:

Բայց բաւական չէ՛ ապացուցանել թէ խորհրդապաշտութիւնը, եսապաշտութիւնը, ու իրապաշտներուն յոռետեսութիւնը մտային խանգարումի ձեւեր են: Պէտք է նաեւ խլել այդ ձգտումներէն բոլոր այն հրապուրող դիմակները՝ որոնց տակ կ'երեւան անոնք, և ցոյց տալ իրենց ճշմարիտ երեսը իրենց ծամածռուող մերկութեանը մէջ:

Կը յաւակնին ներկայացնե՛լ երիտասարդութիւնը առողջ արուեստին ի տես, զոր կը հեգնեն իբրեւ փտած ու հնցած: Ճշմարտութիւնը այն է թէ այլասերուածները ո՛չ միայն երիտասարդ չեն, այլ դառնապէս ծերունի՝ ալեւորներ են: Պառաւային է իրենց մաղձոտ [illegible] աշխարհին ու կեանքին մասին, պառաւային են իրենց թոթովումները,

---

—)(101)(—

ԺՈՐԺ ՊՐԱՏԷԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԼՈՒՏՋԱՅԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԿԻՆԸ

Ի.

—Ներողութիւն, հրամանատա՛ր, ինքզինքս անձամբ ներկայացնելու ստիպուած եմ, քանի որ զիս ներկայացնող ստորադաս պաշտօնեայ մը չունիմ: Կոմս Ռաուլ տը Պլինեաք, ծովային տեղակալ Ֆրանսայի ծովային պաշտօնատան մէջ:

Հազարապետ Վալէրին ձեռքը գլխարկին տանելով, երեք անգամ խոնարհութիւն ըրաւ գլխով: Եւ իսկոյն սթէնթորեան ձայնով մը Ջօրլ Պլունկը կանչեց, որ ընթերցողին ծանօթ է արդէն. Տեղակալը, պատշաճութեան համաձայն Վալէրիէնը Ռաուլի ներկայացուց: Այս քաղաքավարական պարտականութիւնները աւարտելէ յետոյ՝ հազարապետը մտածկոտ կերպարանք մը առաւ, կարծես թէ բան մը պիտի ըսէր, բայց կը վարանէր:

—Պարոն կոմս, ըսաւ ի վերջոյ, իրաւ որ ես ալ շուարած եմ: Հեռուէն երբ անտառին կէս մթութեան մէջ նշմարեցի ձեզ, հասկցայ թէ Փրանսացի ազնուականի մը հետ էր գործս, որ ծովային սպայ մըն ալ է միեւնոյն ատեն, ինչպէս ներկայացուցիք ինքզինքնիդ: Այդ պարագան թէ՛ կը դիւրացնէ և թէ՛ կը դժուարացնէ իմ պաշտօնս. կը դիւրացնէ, որովհետեւ սպայ մը ամէնէն աղէկ գիտէ թէ ի՛նչ արժէք ունի զինուորականի տրըրուած հրաման մը. կը դժուարացնէ, որովհետեւ ինծի տրուած հրամանը շատ խիստ է և ես մեծապէս կը վշտանամ որ ստիպուած եմ այդ հրամանը գործադրելու յանձին Փրանսացի սպայի մը:

—Շա՛տ լաւ հրամանատար, պատասխանեց Ռաուլ կատարեալ բարեկրթութեամբ. հաճեցէք ըսել թէ ի՛նչ է այդ հրամանը, վստահ եղէք թէ պիտի հնազանդիմ, առանց ո և է դիտողութիւն ընելու ձեզ:

Գոհունակութեան ժպիտ մը նշմարուեցաւ Վալէրիէն հազարապետին շրթունքին վրայ, բայց կրցաւ իսկոյն զսպել զայն:

—Սակայն այդ հրամանը մեծապէս անախորժ պիտի թուի ձեզ, յարեց անգլիացի հազարապետը: Ենդապետ Մամպի, որ իմ պետս է, պատուիրեց ինծի տուած հրամանները ամենայն ճշդութեամբ ու վերջին ծայր խստութեամբ գործադրել:

—Ի՞նչ են այդ հրամանները, հարցուց Պ. տը Պլինեաք:

—Պէհարի արքունիքին մէջ տրուելիք հանդէսներուն ներկայ գտնուելու համար թափօր մը ճամբայ ելած է, որուն կ'ընկերանան երկու ջոկատներու գլուխ անցած: Արդ, հրաման ստացած եմ այդ թափօրին կանգ առած տեղերուն շըրջակայքը խուզարկել և հոն գտնուող բոլոր անձերը ձերբակալել:

—Շատ լա՛ւ, յարեց Ռաուլ, պաղարիւնութեամբ:

—Ուստի ստիպուած եմ ձերբակալել ձեզ:

—Շա՛տ լաւ, ձերբակալեցէք, ըսաւ Ռաուլ. արդէն ձեզի ըսի թէ առանց ո և է դիտողութեան պիտի համակերպիմ ձեր հրամաններուն:

Հազարապետ Վալէրիէն յարգանօք գլուխը խոնարհեց և ծաղրական շեշտով մը ըսաւ.

—Կարծեմ թէ քիչ մը առաջ սկսաք ձեր պտոյտը. հեծանելիով մը անտառ եկած ըլլալու էք: Այս պարագաներուն մէջ կրնամ իրաւամբ ենթադրել թէ քիչ մը առաջ ծառերուն միջեւ նշմարած փիղս ձեզի կը վերաբերի, ինչպէս նաեւ փիղը վարող մարդը, որ անշուշտ ձեր ազգայնութենէն է:

Պ. տը Պլինեաք խոնարհութիւն մը ընելով ըսաւ.

—Շատ ճիշդ է ըսածնիդ, հրամանատար:

—Կարծեմ թէ յարեց Վալէրիէն հազարապետ, քիչ մը առաջ ձեզի հետ գըտնուող անձը, որ երեւան ելլալուս պէս խոտերուն մէջ պահուըտեցաւ, ձեր խումբին կը վերաբերի:

Ու հազարապետը մատով ցոյց տուաւ Հանրի տ'Ալբէմը, որ անգլ. սպաները երեւան ելածնուն պէս՝ խոտերուն մէջ պահուըտած էր, սպասելով դէպքերու ելքին, որպէս զի երբ Ռաուլ ձերբակալուի, ինք կարենայ յետոյ օգնութեան հասնիլ իր բարեկամին:

—Փախուստը անկարելի է, յարեց հազարապետ Վալէրիէն. անտառը ամբողջովին շրջապատուած է զօրքերու սեղմ շրջանակով:

Պ. տը Պլինեաք սրտնեղութեան շարժում մը ըրաւ այս սպառնալիքին վրայ:

—Կը հաճի՞ք այդ պարոնը կանչել, աւելցուց հազարապետը. շատ պիտի ցաւիմ եթէ դժբախտութիւն մը հասնի անոր, որովհետեւ իմ հրամանիս տակ գըտնուող այս զինուորները, սիփայիները այնքան վայրենի ու բիրտ են որ կրնան հրացան քաշել անոր վրայ, երբ փորձէ անտառին մէջէն խոյս տալու: Հետեւաբար հաճեցէք հոս կանչել զայն և ինծի ներկայացնել:

(Շարունակելի)

(*) Մասնաւոր յօդուածով մը երեւան պիտի հանենք ասոր նկարագիրը:

իրենց բարբաջանքները, իրենց անկապակցութիւնները ու զառանցանքները, պաւուլային՝ իրենց անկարող յանկութիւնները ու նուազածի բոլոր գրգռիչ դեղերուն ծարաւը՝ զայրատենչը։ Երիտասարդ ըլլալ, սիրել է պարզ ու բնական կերպով. երիտասարդ ըլլալ, կը նշանակէ հրճուիլ իր անձին առողջութեամբը, հրճուիլ կեանքովը բոլոր մարդկային ճակներուն, օդին մէջ սլացող թռչուններուն ու խոտին մէջ պարող փոքրիկ բզէզներուն, և այս բաներէն ո՛չ մէկը կրնաք գտնել փտած այլասերուածներուն քով որ երիտասարդութեան համար նենգօրէն մեծութիւն կը ծախեն։

Իրբեւ իրենց աստուածը կը հռչակեն իրենց «եսը», կ'ուրանան բարոյականութիւնը, խորաններ կը կանգնեն բնազդին, կ'այլանեն գիտութիւնը, գեղագիտական ծուլանքը իբր կեանքին միակ նպատակը ցոյց կուտան։ Բայց իրենց յառաջդիմութեան կոչը լուրջ հոյհոյանք մըն է։ Յառաջդիմութիւնը միայն ճանաչողութեան ճամբով կ'ըլլայ. արդ, այս վերջինը գիտակցութեան ու դատողութեան գործն է, ոչ թէ բնազդին։ Յառաջդիմութեան ընթացքը գիտակցութեան ընդլայնումովը ու անգիտակցին սեղմումովը՝ նուազեցումովը յատկանիշուած է, կամքին զօրացումովը ու գրգիռներուն՝ մղումներուն տկարացումովը և վերջապէս նկատումներէ խուսափող եսասիրութեան ջնջումովը։ Ան որ Դաստիարակութենէն վեր կը դասէ հաճոյքը, ու իր անձին սանձումէն վեր՝ գրգիռը, առանց մէկը յառաջդիմութեան չի տեսնէր, այլ նախնական անասնութեան դարձին։

Վերադարձ դէպ ի ետ, կրկին անկում, իսկապէս հո՛ս է իսկական իմաստը այդ այլասերուածներուն՝ որ կը յանդգնին խօսիլ յառաջդիմութեան վրայ։ Անոնք դարավերջինի հովեր կ'առնեն։ Հոս է իր մասնաւոր յատկութիւններէն մէկը՝ ու մէկը այն միջոցներէն՝ որոնց շնորհիւ կ'որսան ապուշներուն մեծ մասը։ Բայց ամէն պարագաներուն մէջ տեսանք թէ անոնք ամէնէն առասպելային անցեալն են։ Այլասերուածները կը կակազեն ու կը թոթովեն խօսելու տեղ։ Միավանկային ճիչեր կ'արձակեն, փոխանակ քերականօրէն ու համաձայնօրէն յօդաւորուած պարբերութիւններ կերտելու։ Իրենց խեղկատակ ձեռքերով՝ սեղանները ու պատերը կը գծագրեն ու կը նկարեն աղտոտ տղոց պէս։ Ծայրագոյն Արեւելքի երիտասարդներուն պէս երաժշտութիւն կ'ընեն։

ՄԱՔՍ ՆՈՐԴԱՈՒ

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Ֆրանսագերմանական անհամաձայնութիւն մը. Լի-Հունկ-Չանկ եւ խնամակալուհին. — Չու-Չէուի պատժուիլը. — Մարէշալ Վալտէրսէ. — Նաւատի բաշխում. — Երկաթուղի. — Յիշատակագիր մը։

ԲԷՔԻՆ, 10 փետրուար. — Վալտէրսէ մարէշալը շատ դժգոհ է Բաօ-Թինկ-Ֆուի մօտ Ֆրանսացիներու ընթացքէն և այն մտադրութենէն զոր ունին՝ Շան-Սի նահանգը գրաւելու համար արշաւախումբ մը կազմել, հակառակ գերմանական ընդհանուր հրամանատարին բողոքներուն։ Վալտէրսէ մարէշալը յայտարարեց թէ արշաւանքները, բացի անոնցմէ որոնք միայն հսկողութեան և պահպանութեան համար կը կատարուին հրոսախումբերու դէմ, պէտք է դադրին հաշտութեան բանակցութիւններուն առթիւ։ Ֆրանսացի հրամանատար Պայեու զօրավարը պատասխանեց թէ ինք մարէշալէն անկախաբար կը գործէ և թէ նախամեծար կը համարի շարժումը զսպել սահմանային վիճակին մէջ։ Ֆրանսացի հրամանատարը ըսաւ թէ քանի մը զինուորներով Բաօ-Թինկ-Ֆուէն դուրս գտնուած միջոցին Չինացիները երեք կողմէ իր վրայ յարձակեր են։ Զօրավար Պայեու յարեց թէ Չինացիները որչափ ատեն որ այդ տեսակ ընթացքի մը մէջ գտնուին, պէտք է խրոխտութիւններով անոնց ցոյց տալ օտարականներու զօրութիւնը ամէն առթիւ։ Վալտէրսէ մարէշալին սպայակոյտէն սպայ մը որ Բաօ-Թինկ-Ֆուի գործին վրայ քննութիւն մը կատարած է, ըսուած չափազանցութիւններու մասին ապացոյց մը չգտաւ, թէեւ ամէն տեղերու պէս հոն ալ բազմաթիւ աւազակներ կը գտնուին։

—Լի-Հունկ-Չանկ յայտարարեց թէ Չինու կայսեր և խնամակալուհիին յարաբերութիւնները հիմա շատ լաւ են և թէ խնամակալուհին կ'ընդունի թէ անհրաժեշտ է բարենորոգումներ ընել՝ վարչութիւնը արդի պայմաններու համաձայն վիճակի մը մէջ դնելով։ Լի-Հունկ-Չանկ հեռագրեց արքունիքին թէ պահանջուած գլխատումներուն համար եթէ մերժողական պատասխան տրուի, խիստ վտանգաւոր հետեւանքներ պիտի ունենայ։

Շանկայ. — Եու-Հէն-Թուան, նախկին կառավարիչ Շանկայի և փոխ-կառավարիչ Զի-Բիանկ գաւառին, լուրջ քննութիւն մը կը կատարէ Չու-Չէուի սպանութիւններուն վրայ։ Հրաման արուած է որ այդ նահանգին նախկին կուսակալ Բաօ-Հօ-Լին, որ իբրեւ պատասխանատու հեղինակ ամբաստանուած է այդ դէպքերուն, դատաստանի ենթարկուի։

Պերլին. — Վալտէրսէ մարէշալը Բէքինէն կը հեռագրէ փետրուար 10 թուականով. — Բրօթեյի զօրագունդը փետրուար 9ին հոս հասաւ։ Դէպ ի Ֆան-Նայ-Բուան քննական ուղեւորութիւն մը կատարած միջոցիս տեսայ թէ երկաթուղիին պաշտպանութեանը համար գիծին երկայնքը շարուած զինուորներու կազմակերպութիւնը կատարեալ է։

ԲԷՔԻՆ, 11 փետրուար.—Ռուսաչինական պանքան, Ռուսիոյ կայսեր կողմէ, հաց և հագուստ կը բաշխէ աղքատ Չինացիներուն։ Պանքան հիմա քաղաքին ութ կէտերուն մէջ օրական 18,000 բաժին արգանակ կը բաշխէ։ Շաբաթ օրէն ի վեր հում բրինձ ալ կը տրուի։ Բրինձ ստացողներուն թիւը տասնըհինգ հազարը կ'անցնի։ Մինչեւ հիմա երկու հազար երկու հարիւր ձեռք հագուստ բաշխուած է աղքատներուն։

ԹԻԷՆ-ԶԻՆ.—Անգլիական իշխանութիւններուն ծանուցուեցաւ թէ պէտք է պատրաստ ըլլան ձեռք անցնելու Չինու հիւսիսային երկաթուղիին վարչութիւնը՝ զոր Գերմանները այսօր վաղը Անգլիացիներուն պիտի յանձնեն։

Շանկայ.—Նան-Բինէն առնուած լուրերու նայելով, Լուի-Քուն-Եի ներքին բարենորոգումներու մասին յիշատակագիր մը ղրկեր է Չինու արքունիքին։ Խորհուրդ կու տայ նախ ջնջել ներքին մաքսին հաւաքման պաշտօնէութիւնը, և այդ տուրքը ներածումներէն գանձել մուտքի նաւահանգիստին օտար մաքսատանց կողմէ։ Երկրորդ՝ առեւտրական հմուտ ու կարող գործիչներ մը կարգել որուն կեդրոնը ըլլայ Շանկայի մէջ։ Երրորդ՝ փողերանոց մը հաստատել, տոլարի համարժէք դրամ կտրել և վերջապէս մաքսային սակացոյցը աւելցնել։ Այդ ծրագիրները բանաւոր են, բայց ներքին մաքսին համար առաջարկուած կարգադրութիւնը ընդունելէ առաջ անհրաժեշտ է գիտնալ թէ անոր տեղ ի՛նչ պիտի դրուի։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Բարեյուսոյ Գոլոնին մէջ. — Ժանտախտ Քեյփթաունի մէջ. — Սէնթ Էլէնի գերիները. — Անընդունելի պայմաններ. — Պ. Չէմպըրլէն եւ Աֆրիքանտէրները. — Հետաքրքրական պատմութիւն մը։

Բրիւսէլ, 11 փետր.—Ուրբաթ օրը, Ֆլիփ-Բլաթի մօտ կատարուած ճակատամարտի մը առթեն, Անգլիացիները ունեցան երկու մեռեալ ու հինգ վիրաւոր. տասնըհինգ հոգի ալ գերի ինկան։ Մաբէգուրկէն անգլ. շրջուն պահակախումբ մը, ուրբաթ օրը, ընդհարում մը ունեցաւ Պօէրներու հետ։ Անգլիացիները դէպ ի Թէչաւս քաշուեցան և Կորինկ գնդապետին շրջուն զօրագունդը Ֆօֆօրնէյտ գնաց։

Բարեյուսոյ.—Բարեյուսոյ Գոլոնին քաղաքապետները այսօր գումարում մը ունեցան՝ ժանտախտին դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայ խորհրդակցելու համար։ Որոշեցին Բարեյուսոյ մէկ արուարձանին մէջ տաղաւարներ շինել, հոն բնակեցնելու համար Գաֆիրները, որոնք քաղաքին ամէն կողմերուն մէջ ցրուած են առողջութեան վնասակար եղանակով մը։ Ատոնցմէ մինչեւ իսկ քառասուն հոգի երկու փոքր սենեակներու մէջ կը բնակին։ Քաղաքապետները պիտի պահանջեն նաեւ զինուորական իշխանութենէն՝ ջնջել նաւարանները մէջ թափուած մեծաքանակ չոր խոտեր, վասն զի այդ տեղերը մուկերը կը վխտան։ Ուսուլտոթքի բոլոր բնիկները համանուն նաւահանգիստին մաքրանոցը ղրկուեցան։

—Նաւարաններու մէջ աշխատող բնիկ մը ժանտախտէ վարակուեցաւ։

—Կառավարութիւնը որոշեց ծանուցանել օտար տէրութեանց թէ Բարեյուսոյ նաւահանգիստը ժանտախտէ վարակուած է։

Սէնթ-Էլէն.—Հինգ պօէր գերիներ փորձեցին փախչիլ, բայց չյաջողեցան։ Ձկնորսի նաւակ մը գտած էին, բայց թիակ չունէին։ Այդ Պօէրները զինուորական ատեանի մը առջեւ պիտի դատուին։

Լոնտոն.—Նախկին նախարարապետ և երկրակալութեան կուսակից Սըր Էտուարտ Բլէրքի կողմէ բարեկամի մը ուղղուած նամակ մը հրատարակուեցաւ։ Սըր Էտուարտ Բլէրք, Սըր Ռոպէրթ Բըլլէրի կողմէ Լորտ Ռոպերթսի ուղղուած դիմումը յիշելէ ետքը, Լորտ Ռոպերթսի պատասխանին անդրադառնալով որ Պօէրներու անպայման անձնատուութիւնը կը պահանջէր, կ'ըսէ. — «Բանակի մը պետը բնաւ չպարտաւորեր եթէ այդ տեսակ պայմաններ ընդունի, ուրիշ բան է եթէ իր զինուորները պաշարուած ըլլան և փճանալու վտանգին մէջ գտնուին, ինչպէս եղան Գրօնեէ զօրավարին զինուորները։ 1900 յուլիս 1էն ի վեր կորսնցուցինք 124 սպայ և 1454 զինուոր՝ պատերազմի դաշտին վրայ և կամ վէրքերու հետեւանքով մեռած, 63 սպայ ու 3,620 զինուոր հիւանդութենէ մեռած Հարաւային Ափրիկէի մէջ և 939 սպայ ու 22,637 զինուոր ալ իբրեւ անկարող իրենց տեղերը վերադարձած։ Ծախսեցինք 60-70 միլիոն անգլ. ոսկի՝ քանդելու համար այն երկիրը որուն վրայ կ'ուզենք մեր տիրապետութիւնը հաստատել. ինչպէս 7 ամիս առաջ, նաեւ հիմա պատրաստ չենք անպայման անձնատուութիւն ձեռք բերելու։ Պիտի չզարմանաք եթէ բուռն բաղձանք մը յայտնեմ թէ նոր առիթ մը պէտք չէ փախցնենք՝ այն տեսակ պայմաններ առաջարկելու մեր թշնամիին, որով կարենանք այն տեսակ գոհացուցիչ հաշտութիւն մը ձեռք բերել զոր քաջ մարդ մը կարենայ ընդունիլ առանց անպատուութեան։»

Բարեյուսոյ.—Պ. Չէմպըրլէն, պատասխանելով Սըր Ալֆրէտ Միլների այն հեռագրին, որով կը ծանուցանէր թէ Ուորչէսթրի մէջ Աֆրիքանտէրներու համաժողովին որոշումները կը հաղորդէ Թագուհիին մատուցանելու համար, կը հաւանի Սըր Ալֆրէտ Միլների կողմէ Աֆրիքանտէրներու պատուիրակութեան եղած դիտողութիւններուն և կը յայտարարէ թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը մտադիր չէ փոխել քաղաքականութիւն մը որ համարձակօրէն ընդունուած և տէրութեան հաւանութեանը արժանացած է և որուն մէջ է նաեւ Բարեյուսոյ գաղթավայրին բնակիչներուն մեծ մասը։

Լոնտոն.—Թայմզ յունուար 10 թուականով նամակ մը հրատարակած է Անգլիական սպայի մը ստորագրութեամբ որ Հարաւային Ափրիկէի մէջ կը ծառայէ։ Ահաւասիկ այդ նամակին շահեկան մէկ մասը.—«Այն լուրին վրայ թէ Շէօման ագարակին մէջ Պօէրները թնդանօթ մը պահած են, յունուար 2ի առտուն փոքրաթիւ խումբով մը ճամբայ ելայ։ Ագարակին երբ մօտեցանք, բուռն ընդդիմութեան մը հանդիպեցանք։ Ագարակին շուրջը կային երկար բլուր մը և ուրիշ երկու բլուրներ ուր ամրապէս կեցած էին Պօէրները։ Այդ դիրքերը գրաւելէ ետքը, սկսանք փնտռել թնդանօթը։ Շէօման ըսաւ, սակայն, թէ բան մը չի գիտեր։ Հողին և ոչ մէկ տեղը փորուած ըլլալու երեւոյթը ունէր. բաւական խուզարկութիւններէ ետքը ձեռնունայն պիտի դառնայինք, երբ միտքս եկաւ քննել տանէն հինգ հարիւր մէթր չափ հեռուն գտնուած փոքր աւազան մը։ Չորս Քաֆիրներ մէջը մտցուցի խուզարկութիւն կատարելու համար։ Քիչ վերջը ատոնց մէկը ըսաւ թէ անիւ մը կայ. յետոյ ուրիշ առարկաներ ալ գտնուեցան։ Աւազանին մէջ կային Գրուբի թնդանօթ մը, սայլ մը, ռումբի տասնըութ սնտուկներ, հինգ անիւներ և ռազմամթերքներ։ Դժուար էր զանոնք ջուրէն հանելը, վասն զի ամէնքն ալ երկաթէ էին ու ծանր. նաեւ ջուրը շատ խորունկ էր և տղմուտ։ Հոն տասներկու ժամ աշխատեցանք։ Զինուորներս կը քաշէին չուաններ որոնցմով բնիկները կապած էին այդ առարկաները։ Թշնամին որ օգնութեան զինուոր սպասած էր, այդ միջոցին յարձակումներ կը կատարէր ագարակին վրայ և մեր վրայ կրակ կ'ընէր, առանց յաջողութեան։ Երբ ամէն բան դուրս հանեցինք աւազանէն, փորձեցինք զայն պարպել՝ ջրանցքներ բանալով. սակայն ջուրը այնչափ շատ էր որ մինչեւ հետեւեալ օրը կենալու էինք։ Թնդանօթները և այլն մեր հետ տարած սայլերու մէջ դնելով ճամբայ ելանք։ Եօթը մղոնի չափ տեղ կռուեցանք թշնամիի մը դէմ՝ որ իր պահած թնդանօթը երեւան հանուած ըլլալուն համար կատղած էր։»

Պ. ԲՕԼ ՏԷՇԱՆԷԼ

Պ. Բօլ Տէշանէլի ամուսնութիւնը. — Նուէրներ. — Համակրական ցոյցեր։

Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին ատենապետ Պ. Բօլ Տէշանէլ իր ամուսնութեանը առթիւ շատ մը նուէրներ և համակրական արտայայտութիւններ կը ստանայ։ Երեք հարիւր երեսփոխաններ որոնք Պ. Տէշանէլի անձնական բարեկամներն են, Պ. Պ. Տիւլոյի, Պլոնտոյի, Լառօզի, Տիւժառտէն-Պոմէցի, Բրէն Ռիշառի և Տիւբիւթըէնի նախաձեռնութեամբ հանգանակութեան մը ձեռնարկեցին իրենց ատենապետին ամուսնութեանը առթիւ նուէր մը տալու համար։ Այդ նուէրը պիտի ըլլայ գրասենեակի գեղակերտ սպաս մը։ Երեսփ. Ժողովը հարսին նուիրեց գեղեցիկ ծաղկեփունջ մը։ Լա Լուբ քաղաքապետութիւնը որոշեց գեղարուեստական առարկայ մը նուիրել Պ. Տէշանէլի որ նոյն տեղին ներկայացուցիչն է Էօռ-է-Լուար նահանգային ժողովին մէջ. նաեւ շնորհաւորութեան ուղերձ մը՝ տեղւոյն բոլոր խորհրդականներուն, պաշտօնեաներուն և երեւելիներուն կողմէ ստորագրուած՝ ղրկուեցաւ Պ. Տէշանէլի։ Նօժան-լը Ռոթրուի Քաղաքապետական Խորհուրդն ալ համակրական ուղերձ մը ղրկեց Երեսփ. Ժողովին ատենապետին։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Իտալիոյ նաւատորմը եւ բանակը. — Վիլհէլմ Բ. կայսրը Անգլիոյ մէջ եւ «Բոսթ» լրագիրը. — Ռուսական բանակին յառաջդիմութիւնները. — Երկրագործական մրցանակներ. — Թիպէթի վեհապետը. — Ֆրանցեոզէֆ կայսրը. — Նոր գլխարկ մը. — Երկու երգի համար։

Հռոմէն կը հեռագրեն թէ Իտալիոյ ծովային պաշտօնատունը որոշեր է նաւատորմը վերակազմել։ Ծովակալ մը և դեր-ծովակալ մը պիտի վարեն նաւատորմիղը։ Նոր շոգենաւեր պիտի աւելցուին նոր նաւատորմիղին վրայ։

—Մեմորիալ Տիբլոմաթիք կ'իմանայ թէ յառաջիկայ ամառ Իտալիոյ մէջ փորձ մը պիտի ըլլայ զինուորները շարժման մէջ դնելու համար ընդարձակ միջոցի մը վրայ։ Բանակին հինգերորդ և վեցերորդ պահեստի զօրաբանակները շարժման և պատերազմական վիճակի մէջ պիտի դրըուին։ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը փափաք յայտներ է որ այս միջոցը գործադրուի՝ փոխանակ աւանդական մեծ ռազմափորձերուն։

—Կէս-պաշտօնական Բոսթ թերթը Վիլհէլմ Բ. կայսրը կը շնորհաւորէ, անգլ. ժողովրդեան համակրանքը շահած ըլլալուն համար, և քաղաքական մեծ կարեւորութիւն մը չտալով հանդերձ կայսեր այցելութեան, մատնանիշ կ'ընէ այն վտանգը՝ որուն կրնայ ենթարկուիլ Գերմանիա, եթէ Անգլիոյ, Ռուսիոյ և Ֆրանսայի միջեւ մերձեցում մը առաջ գայ։

—Մոսքովսքայա Վէտոմոսթի յետահայեաց ակնարկ մը կը նետէ ռուսական բանակին յառաջդիմութեան վրայ, վերջացող դարուն մէջ։ Այս վերջին տարիներու միջոցին՝ ամէն ճիգ թափուած է սա երեք նպատակներուն համար. բանակին գիտական և բարոյական դաստիարակութեան մակարդակը բարձրացնել, Մեծն Պետրոսի ու Սուվարովի դրութեամբ, և յետոյ բոլորովին ջնջել այն անկանոնութիւնները, որոնք յաճախ անդամալուծած և նոյն իսկ անհետացուցած են ռուսական զօրքերուն փայլուն յաջողութիւնները։

—Ռուսիոյ երկրագործական նախարարութեան լրագիրը կը ծանուցանէ թէ երկրագործական նախարարութեան կողմէ հաստատուած վեց մրցանակներուն երկրորդը շահեր է Լեոն Կոլիցին իշխան, որ արդէն 100,000 ռուբլի նուիրած էր երկրագործական մրցանակներ հաստատելու համար։ Կոլիցին իշխան Խրիմի մէջ ունեցած իր այգիները լաւ մշակած ըլլալուն համար շահած է այդ մրցանակը։

—Թիպէթի վեհապետը ի մօտոյ Կալկաթա պիտի հասնի, ուր անգլ. իշխանութիւնները մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնեն՝ հանդիսաւորապէս ընդունելու համար զայն։ Այս այցելութիւնը կը հակակշռէ այն տպաւորութիւնը, զոր Բեթերսպուրկ ղրկուած Թիպէթեան պատուիրակութիւն մը առաջ բերած է։

—Աւստրիոյ Ֆրանց-Եոսէֆ կայսրը ձմեռուան եղանակին ամենէն փայլուն պարահանդէսներէն՝ ճարտարարուեստներու պարահանդէսին ներկայ գտնուեր է։ Կայսրը ոչ միայն պաշտօնական անձնաւորութեանց այլ և Վիեննացի բազմաթիւ ճարտարարուեստներու հետ խօսակցեր է։ Անոնցմէ ոմանք Աւստրիոյ և Հունգարիոյ տնտեսական յարաբերութեանց մասին գանգատ յայտներ են, որոնց ի պատասխան, կայսրը երկիցս յայտարարեր է թէ «Այդ յարաբերութիւնները պիտի կարգադրուին և թէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ տնտեսական միութիւնը ապահովուած է։» Գերմանիոյ հետ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրին համար սա կարեւոր յայտարարութիւնը ըրեր է. «Դժնդակ աշխատութիւն մը պիտի ըլլայ ատիկա և առանց դժուարութեան չէ որ պիտի յաջողինք ի գլուխ հանել զայն։»

—Ամերիկացի մը գլխարկ մը հնարած է, որուն շնորհիւ կիները պիտի կրնան իսկոյն շիկնիլ։ Երբ կին մը քիչ մը թեթեւ խօսք մը կամ բառ մը արտասանէ, կը բաւէ իր գլխարկին տակ գտնուած զըսպանակին վրայ կոխելու, անմիջապէս արիւնը դէմքին վրայ պիտի բարձրանայ, յառաջ բերելով ամենէն ամօթխած, կուսական կարմրութիւնը։

—Պ. Ճորճ Կոլտ վերջերս Ժան Րէշքէ անուն երգիչէն խնդրած էր իր կնոջ կողմէ տրուած երեկոյթի մը մէջ երգել։ Նշանաւոր թենորը 50,000 ֆրանք պահանջած էր երգուելիք երկու կտորներու համար։ Պ. Կոլտ քիչ մը ատեն վարանում ցոյց տալէ յետոյ ընդունեց այդ պայմանը։ Բայց այդ միջոցին թատերապետը ամերիկեան միլիոններուն հոտէն հրապուրուած՝ վրայ հասաւ և իր կարգին 25,000 ֆրանք պահանջեց, որպէսզի թենորին արտօնութիւն տայ երգելու։ Ամերիկացի միլիոնատէրը այս անգամ չափազանց գտնելով խնդրուած գումարները, չընդունեց։ Հիմա երգիչը դատ բացած է Պ. Կոլտի դէմ։

Երէկուան Հեռագիրներ

ՓԱՐԻԶ, 16 փետրուար.— Հնդկաչինի կուսակալ Պ. Տումէ երէկ Սայկոնէն ճամբայ ելաւ Ֆրանսա դառնալու համար։

—Բէքինէն կը հեռագրեն թէ Չինու արքունիքը հաւանած է գլխատել Վու-Սիէնը և խեղդել տալ Չուանկ իշխանը։

—Ֆրանսայի Երեսփ. ժողովին ատենապետ Տէշանէլի կրօնական ամուսնութիւնը այսօր կատարուեցաւ։ Ստուար բազմութիւն մը հաւաքուած էր։ Պսակի օրհնութիւնը կատարեց Սէն-Ժէռմէն-տէ-Բրէի երէցը։

ՄԱՏՐԻՏ.—Սպանիոյ մէջ անդորրութիւնը վերահաստատուեցաւ։

ՎԻԷՆՆԱ.— Բոլիթիշէ Քորէսբոնտէնց կ'իմանայ թէ պուլկարական գործակատարը Ֆիլիփէէն հեռագիր մը ստացեր է՝ ծանուցանող թէ Պորիս իշխանը երկրորդ անգամ ըլլալով հայրանիթէ բռնուած է. նաեւ աջ թոքին ցնցղատապն ալ ծանր հանգամանք մը կը ստանայ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Նորդ Տոյչէ Ալկեմայնէ Ցայթունկ կը յայտարարէ թէ անհիմն է այն լուրը, որուն համաձայն իբրեւ թէ Վէրտէր զօրավարը Բեդերսպուրկ պիտի երթայ՝ կարգ մը թիւրիմացութիւններ փարատելու։ Գերման թերթը կը յարէ թէ այդ տեսակ թիւրիմացութիւններ գոյութիւն չունին։

ՄԱՏՐԻՏ.— Քաղաքը հանդարտ է։

ԲԱՐԼՈՎԻՑ.— Միլան թագաւորին մարմինը կէս օրին հասաւ և ընդունուեցաւ Սերուիոյ կառավարիչին կողմէ։ Զինուորական պատիւներ եղան։ Մեռելական աղօթքներէն ետքը զոր մայր եկեղեցիին մէջ կատարեց Պրանքովից Պատրիարքը, մարմինը տարուեցաւ Քրուշետոլ, ուր կրօնական արարողութիւններ կատարուեցան. յետոյ կառավարիչը դամբանական մը խօսելով յիշեց վախճանեալին արժանիքները Սերպիոյ զարգացմանը համար, և ըսաւ թէ Միլան թագաւորը միշտ անկեղծ ու անձնուէր բարեկամ մը եղած է Ֆրանց-Եոսէֆ կայսեր։ Մարմինը յետոյ նկուղին մէջ դրուեցաւ։

ԹՐԻԵՍԹԷ.—Բժշկական քննութեամբ մը բացարձակապէս յայտնի եղաւ թէ Աբոլլօ շոգենաւին մէջ պատահած մահը ժանտախտէ չէ,

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ քանի մը երեսփոխաններ բողոքեցին Թրանսվալի պատերազմին և անոր շարունակելու եղանակին դէմ։

—Հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Քալվինիայի պաշտպանութիւնը ապահովուած է և թէ ողողումները կասեցուցած են Պօէրներու շարժումը դէպ ի Քարնարվոն։

—Լորտ Քիչնէր կը հեռագրէ Տէ Աարէն.—Տեվէթ զօրավարը, երէկ երկաթուղիի գիծը անցաւ Տէ Աարի հիւսիսային կողմէն։ Անգլիացիները չկրցան արգելք ըլլալ, վասն զի Պօէրները հանած էին երկաթեայ գիծերը։ Անգլիացիները անմիջապէս սկսան հալածել Պօէրները որոնցմէ քանի հոգի գերի բռնեցին։ Հալածումը կը շարունակուի։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իլտըզի առաջին աստիճան տրուեցաւ Հանրային Պարտքի գոմիսէրութեան առաջին քարտուղար Մէհմէտ Զէքի պէյի և կրթական նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանին տեսուչ Թահիր պէյի։ Իլտըզի երկրորդ աստիճան՝ Վճռաբեկ ատեանին անդամ Եուսուֆեան Տիգրան էֆ.ի, կայս. պալատան մատենադարանին պաշտօնեաներէն Հաճի Շաքիր պէյի և Սէնայի վարժարանին հաշուակալ Ալի Րիզա էֆ.ի։

—Ճէնովայի օսմ. ընդհանուր հիւպատոս անուանուեցաւ նախորդը՝ Ռասըլ էֆ.։ Նաբոլիի օսմ. ընդհանուր հիւպատոս անուանուեցաւ Բաթրասի հիւպատոս Արամ էֆ., որուն յաջորդեց Այամավրայի փոխ-հիւպատոս Ցովհաննէս էֆ.։ Անոր ալ յաջորդեց Բ. Դրան հիւպատոսական գործոց դիւանին քարտուղարներէն Պրինտիզիի նախորդ հիւպատոս Պաֆէթ էֆ., հիւպատոսի տիտղոսով։

—Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ քաղաքային հանգստեան թոշակի սնտուկին վարչական Խորհուրդին դեր-նախագահ ու ելմտական նախարարութեան վարչական Խորհուրդին անդամ Խալիլ Րամի էֆ.ի և Թնդանօթարանի զինուորական ատեանին անդամներէն Հիլմի փաշայի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Թնդանօթարանի քննիչ Խորհուրդին անդամներէն Ալի Րեֆիգ փաշայի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Գայսերլեան Սիմոն էֆ.ի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Կ. Պոլսոյ գերմանական դեսպանատան օգնական-թարգման Պ. Լազարեանի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Էտիրնէի նահանգին դատական գործերու տեսուչ ու վերաքննիչ ատեանին հուգուգի ճիւղին նախագահ Սըրրը էֆ.ի և նոյն ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ Րաշիտ էֆ.ի։

—Լիագաթի ոսկի չքանշան՝ Թնդանօթարանի զինուորական ատեանին անդամներէն Զիհնի փաշայի։

ՄԵԾ ԵՊԱՐՔՈՍ Խալիլ Րիֆաթ փաշա բոլորովին ապաքինած ըլլալով սկսած է սենեակէն դուրս ելլել, որով քանի մը օրէն պիտի կրնայ Բ. Դուռը երթալ։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԵՐԸ.—Թուրք լրագիրներու այս օրուան թիւին մէջ հրատարակուած Պաշտօնական Զեկոյց մը հետեւեալը կը ծանուցանէ.

«Ինչպէս յայտնի է, նախապէս արձակուած որոշման մը համաձայն, Կ. Պոլսոյ շէնքերու և կալուածներու տուրքին մինչեւ 1315 վերջը անվճար մնացածներուն համար երեք քառորդը դրամով և մէկ քառորդը հաշուակցութեամբ պիտի գանձուի, ներկայ տարուանին ալ կէսը հնչուն դրամով և կէսը հաշուակցութեամբ և 1316 տարին աւարտելէն ետքը, մինչեւ 1315 տարուան վերջը անվճար մնացած տուրքերը ամբողջովին հնչուն դրամով պիտի գանձուին. իսկ 1316 տարուան տուրքերը երեք քառորդը դրամով և մէկ քառորդը՝ հաշուակցութեամբ։ Արդ, նկատելով որ ներկայ տարուան աւարտումը մօտեցած է, այդ տուրքերէն պարտք ունեցողները պէտք է փութան օգտուելու այդ մասնաւոր արտօնութենէն։ Կը ծանուցուի նաեւ թէ ելմտական պաշտօնատան և թաղապետական շրջանակներուն մէջ հաշուակցութեան այդ գործողութիւնները ամէն օր ժամ 6էն մինչեւ 10 պիտի կատարուին, դժուարութեանց պատճառ չըլլալու համար։ Այդ դրութիւնը, ներկայ 1316 տարիէն ետքը որ և է փոփոխութիւն այլեւս պիտի չկրէ։»

ԵՒՐՈՊԱ ՓԱԽԱԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ.—Վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազութեան մէկ պաշտօնագիրը որ հրատարակուած է Թուրք լրագիրներու երէկուան թիւին մէջ, կը ծանուցանէ թէ վախճանեալ Ահմէտ Րասիմ փաշազադէ Վէֆիգ պէյի որդի Իսմայիլ Ֆէհմի պէյի համար քննութեանց տեղեկագիրներէն հաստատուած է որ Եւրոպա փախած է. ուստի պատժական օրէնքին տրամադրութեամբ իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է և ըստ այնմ պիտի դատուի Կ. Պոլսոյ եղեռնադատ ատեանին առջեւ։ Պաշտօնագիրը կը ծանուցանէ թէ դատական-ոստիկանական բոլոր պաշտօնեաները պարտին զայն ձերբակալել ու նոյն դատարանին բանտը յանձնել։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐԸ.—Երկու հարիւր ճաւացի իսլամ ուխտաւորներ, որոնց տոմսակներու գինը կայս. մասնաւոր Արկղէն վճարուած է, շաբաթ օրը Ճիտտէ ղրկուեցան Մախսուսէի Մարմարա շոգենաւով։ Կայս. մասնաւոր Թիկնապահ Չէրքէզ Մէհմէտ փաշա նոյն շոգենաւը առաջնորդեց այդ ուխտաւորները, որոնք բարեխօսութիւններ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։ Մարմարա շոգենաւին մէջ, ուր ութ հարիւր ուխտաւորներ կան, բժիշկներ և վիրաբոյժներ կը գտնուին։

ՓՈՒՌԵՐԸ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց յանձնաժողով մը կազմել՝ փուռերու մաքրութեանը մասին անցեալ օր ծանուցուած որոշումներուն գործադրութեանը հսկելու համար, նաեւ թէ այդ յանձնաժողովին պարտականութիւններուն նկատմամբ կանոնագիր մը պատրաստուի ու մատուցուի։ Յանձնաժողովը պիտի կազմեն Քաղաքապետութենէն ու Ոստիկանութեան նախարարութենէն երկուքական պաշտօնեայ. նաեւ Քաղաքապետութեան առողջապահական յանձնաժողովէն չորս անդամ։

ՋԵՂԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ.—Մեծ-Եպարքոսը տեղեկանալով որ, կ'ըսէ Իգտամ, Իզմիրի նախորդ հաշուակալ Խայրի պէյ որ Տրապիզոնի տէֆթէրտար կարգուեցաւ, իր նախորդ պաշտօնին մէջ ղեղծումներ գործած է, գրեց ելմտական նախարարութեան որ այդ մասին քննութիւն կատարուի և ձեռք բերուելիք արդիւնքին վրայ միայն Խայրի պէյ իր նոր պաշտօնատեղին ղրկուի։ Ելմտական նախարարութիւնը այդ քննութիւնը յանձնեց Էնկիւրիի նահանգին ելմտական քննիչ Մագսուտ էֆ.ի որ մայրաքաղաքս կը գտնուի։

ԱՀՄԷՏ ՃԷԼԱԼԷՏՏԻՆ ՓԱՇԱ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ կայս. հրացանակիր ու թիկնապահ Ահմէտ Ճէլալէտտին փաշա հիւանդ է, ուրբաթ օրը, սենեկապետ Արիֆ պէյը և աչքի յատուկ Համիտիէ հիւանդանոցին բժշկապետ Իպրահիմ պէյը ղրկեց անոր ապարանքը և որպիսութիւնը հարցնել տուաւ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ երեք զրահաւորներ և յածաւորակ մը՝ Լորտ Չարլս Պէրէսֆորտի հրամանատարութեամբ՝ Սէլանիկի նաւահանգիստը ժամներ են։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ Քիէվ շոգենաւը՝ ռուսական 1913 նոր զինուորներով՝ Օտեսայէն Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց և յետոյ ճամբան շարունակեց դէպի Վլատիվոսթոք։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ կառավարութեան կողմէ գաղթականներու տրուած հողի մը համար եթէ մինչեւ երկու տարի ուրիշին կողմէ սեփականութեան իրաւունքի պահանջում չըլլայ, անկէ վերջը բացուելիք դատերը՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ անլսելի կը մնան և նկատելով որ շատ տեղեր այդ տրամադրութիւնը չյարգուելով նոյն տեսակ դատեր նկատողութեան կ'առնուին, նորէն ծանոյց ամէն կողմ որ այդ տեսակ դատեր նկատողութեան չ'առնուին։

ՄԻԼԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ մահուանը առթիւ, ինչպէս ծանուցինք, Սերպիոյ դեսպանատունը Բանկալթիի ռուսական եկեղեցիին մէջ շաբաթ առտու հոգեհանգիստ կատարել տուաւ։ Բրիզրէնի նոր մետրապոլիտ Տ. Նիքիֆորոս պատարագ մատոյց։ Վեհ. Սուլթանին և օսմ. կառավարութեան կողմէ ներկայ էին արարողապետ Իպրահիմ պէյ, կայս. անձնական Գանձուն նախարար Ցովհաննէս էֆ. Սագըզ, պետական Խորհուրդին անդամ Զարեհ էֆ. Տիլպէր, Բօսթաքի էֆէնտի Գարաթէոտորի և Մուզաֆֆէր փաշա։ Նաեւ ներկայ էին Սերպիոյ դեսպանը, դեսպաններէ ոմանք, Յունաց Պատրիարքարանին փոխանորդը և ուրիշներ։ Եկեղեցական արարողութիւններէն ետքը ներկաները իրենց ցաւակցութիւնները յայտնեցին դեսպան Սավա Կրուիչ զօրավարին։

ՄԱՒԶԸՐԵԱՆ ՀՐԱՑԱՆ.— Թէրսանէի գործարաններուն մէջ շինուած մաւզերեան հրացաններու նմոյշները Վեհ. Սուլթանին մատուցուեցան, որ հրամայեց ըստ այնմ շինել նոյն հրացաններէն։

ՏՈՎԱՑԻՆ նախարար Հասան փաշայի որդին, կայս. թիկնապահ հազարապետ Մուսթաֆա պէյ, կայս. Իրատէով արտօնուեցաւ Նիս երթալ անձը դարմանելու համար։

ԳԱՌՆՈՒԿՆԵՐ.— Ձեռնհաս պաշտօնատունը նկատելով որ մէկ-երկու օխանոց գառնուկներ Կ. Պոլիս կը բերուին մորթուելու համար, ինչ որ կը վնասէ թէ՛ անասուններու աճելուն և թէ հանրային առողջութեան, որոշեց այդ մասին քննութիւն կատարել. նաեւ Պէօյիւք-Չէքմէճէի նաւահանգիստի, քարանթինայի ու մաքսատան պաշտօնեաներուն նկատմամբ, որոնք արտօնագիր տուած են գառնուկներուն փոխադրութեանը։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպանը անցեալ օր Փէնէրի Պատրիարքարանը գնաց և տեսակցեցաւ Յունաց Ս. Պատրիարքին հետ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆԸ.— Արեւելեան երկաթուղիներու Ընկերութիւնը կը ծանուցանէ թէ Լիւլէ-Պուրկազի և Ուզուն Քէօբրիի միջեւը երկաթուղիի գիծերը ողողումներու պատճառով աւրուած ըլլալով, Կ. Պոլսոյ և Էտիրնէի միջեւ Արեւելեան Ճեպընթացին և եւրոպական կառախումբերուն երթեւեկութիւնները հարկ եղած է դադրեցնել ուրբաթ և շաբաթ օրերը։ Եթէ օդը չաւրուի, կը յուսացուի որ հաղորդակցութիւնները այսօր վերսկսին։

—Շաբաթ առտու Սիրքէճիէն ելած կառախումբը մինչեւ Չէրքէզքէօյ գնաց, բայց ճամբաները աւրուած ըլլալուն համար չաբաթ գիշեր նորէն Սիրքէճի վերադարձաւ։

—Արեւելեան երկաթուղիներու արնորէնը որուն Ուզուն-Քէօբրի երթալը ծանուցուեցաւ, հարիւր գործաւորներ տարեր է հոն։

—Շաբաթ օրը Կ. Պոլիս ժամանելիք եւրոպական կառախումբին ուղեւորները Էտիրնէ կը գտնուին։ Կ'ըսուի թէ ճամբաները միացած ուղեւորները լաստերու միջոցաւ պիտի փոխադրուին։

—Պապա Էսկիի եւ Լիւլէ Պուրկասի միջեւ եղած գիծը տակաւին ողողուած ըլլալով երեկ առտու Սիրքէճիէն ճամբայ ելած թիւ 67 կառախումբը Պապա Էսկիէն հարիւր քիլօմէթր դէպի այս կողմ կեցաւ եւ Արեւելեան Ճեպընթացին ու եւրոպական կառախումբին ուղեւորները եւ թղթատարական պայուսակներ առնելով երեկ գիշեր ժամ 4ուկէսին Սիրքէճի ժամանեց։

—Արեւելեան երկաթուղիներու ընդհանուր տնօրէնը գիծերուն աւրուած տեղէն հեռագիր մը ղրկած ըլլալով, երէկ իրիկուն եւրոպական կառախումբը Սիրքէճիէն ճամբայ չելաւ։ Անձրեւները տակաւին կը շարունակեն եւ ճամբաները տակաւին նորոգուած չեն, որով կառախումբերուն երթեւեկութիւնը դադրած է։ Այսօր գալիք եւրոպական կառախումբը չէ ժամանած։ Այս իրիկուն Արեւելեան Ճեպընթացն ալ պիտի չկրնայ ճամբայ ելլել։ Այն երեք կառախումբերուն ուղեւորները որոնք երէկ գիշեր Սիրքէճի ժամանեցին, կ'ըսեն թէ անձրեւը եւ ձիւնը անընդհատ կը շարունակեն։

ՄԻԼԻՈՆՆԵՐՈՒ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ.—Յիսուն տարի առաջ Հնդկաստանի մէջ մեռնող Մանթաշօղլըի թողած յիսուն միլիոն ոսկիի մօտ հարստութիւնը պիտի ժառանգեն Փիլիպէին Բիբօ եւ Չիքալա ընտանիքները։

«ԱՒԿՈՒՍԹԱ ՎԻՔԹՈՐԻԱ» գերմանական խոշոր շոգենաւը, երեք հարիւր ուղեւորներով, փետրուարի վերջերը Պոլսոյ նաւահանգիստը պիտի ժամանէ։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ ուրբաթ իրիկուն արտասովոր գումարում մը ունեցաւ իր դիւանին համար նոր ընտրութիւն կատարելու նպատակով։ Բազմաթիւ անդամներ ներկայ էին։ Նախ կարդացուեցաւ ժողովին մէկ տարուան աշխատութեանց տեղեկագիրը։ Յետոյ դիւանի ընտրութիւն կատարուելով սա արդիւնքը տուաւ.—Տօքթ. Մորթման՝ նախագահ, Տօքթ. Աշէրօֆթէվ ու Նուլի՝ ներ-նախագահ, Տօքթ. Սեղրոսեան՝ ընդհանուր քարտուղար, Տօքթ. Աքիօթի ու Իսաքիտէս՝ մասնաւոր քարտուղար, Տօքթ. Խրիսթոփօրիտէս՝ գանձապետ եւ Պ. Աքէսիօրիտէս՝ գրադարանապետ։ Յետոյ Լըպոնի ճաշարանին մէջ սեղան մը տրուեցաւ բժշկական ժողովին հաստատութեան քառասունըվեցերորդ տարեդարձին առթիւ։ Սեղանին կը նախագահէր նոր նախագահ տօքթ. Մորթման։ Ներկայ էին Տօքթ. Նաֆիլեան փաշա, [illegible] փաշա, Տօքթ. Քամպուրօղլը, Տօքթ. Խորասանճեան որդի եւ ուրիշ բժիշկներ։ Աղանդերին ատեն նախագահը բաժակ պարպեց Վեհ. Սուլթանին կենացը։ Բոլոր ներկաները ոտքի ելած ծափահարեցին։

ՆԱՒԱՐԱՆ.— Րաիֆ էֆ. անուն անձ մը, աղերսագիր մը մատուցանելով ձեռնհաս պաշտօնարանին, մենաշնորհ խնդրեր է Վոսփորի մէկ տեղը աւազան մը ու գործարան մը հաստատել՝ Կ. Պոլիս եկող նաւերը նորոգելու համար։

ՏԱՐՏԱՆԵԼԻ ընդծովեայ երկրորդ հեռագրաթելը հինցած ըլլալով, անոր տեղ նոր մը պիտի դրուի։

ՆՈՐ ՀԵՌԱԳՐԱԹԵԼ.—Ափրիկեան Տրիփոլիսէն մինչեւ Միզան երկարելիք հեռագրաթելը շինելու պաշտօն ունեցող զինուորները քիչ օրէն ճամբայ պիտի ելլեն։

ՄԵՐՍԻՆ-ԱՏԱՆԱՅԻ երկաթուղիի Ընկերութեան ընդհանուր ժողովը նկատելով որ իր հասոյթները անբաւական են արժէթղթերուն յատկացած հարիւրին վեց տոկոսին հատուցմանը եւ նկատելով որ տոկոսին քանակութիւնը տարուէ տարի կ'աւելնայ, որով այդ վիճակին մէջ Ընկերութեան շարունակութիւնը անկարելի կ'ըլլայ, առաջարկած է տոկոսը հարիւրին չորսի իջեցնել եւ ցարդ անվճար մնացած տոկոսներուն փոխարէն քանակական անգլիական ոսկինոց առանձնաշնորհեալ նոր բաժնեթուղթեր շրջաբերութեան հանել, այսինքն այն տեսակ բաժնեթուղթեր որոնց փոխարէնը ամէնէն առաջ վճարուի։ Առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը ընդունեց այդ առաջարկութիւնը՝ համապատասխան գտնելով ներքին կանոնագրին։ Ընկերութեան դրամագլուխն է 325,000 ոսկի, որուն 165,000ը՝ բաժնեթուղթ եւ 160,000ը՝ պարտաթուղթ։

ՊԱՏԱՆԻԻ ՄԸ ԱՐԿԱԾԸ.—Վատ եւ անբարոյական անձ մը, Աղա անունով Պարսիկ մը, որ Պոլիս Սիւնպիւլլի խանը կը բնակի եւ Մահմուտ փաշա ալ Թօհաֆճիի խանուն մէջ խանութ մը ունի, բաւական ժամանակ առաջ, չի գիտցուիր ինչպէս, կը յաջողի հրապուրել եւ իր սենեակը տանիլ Յովսէփ անունով 15 տարեկան Հայ տղայ մը, զաւակ կօշկակար Մաքսուտ Գալֆաեանի, որ Բերա Պիւլպիւլ Տէրէի կողմը կը բնակի։ Սրիկայ Պարսիկը կը յաջողի երկար ատեն ոեւէ հաղորդակցութենէ զուրկ պահել խեղճ տղեկը, զոր սենեակին մէկ խոշոր անկողնոցին մէջ կը պահէ եղեր իրեն հիւր մը եկած ատենը, ծանր սպառնալիքներով պատուիրելով որ բնաւ ձայն մը չհանէ։ Առաւօտները սենեակէն մեկնելու պահուն դուռը անոր վրայէն կը կղպէ եւ իրիկունները իր ձեռքով կը բանայ։ Այս կերպով եղեռնագործը յաջողեր է 11 ամիս իր սենեակին մէջ պահել խեղճ տղեկը, որուն ծնողքը անդին դառնապէս կ'ողբար զաւկին կորուստը։ Բայց վերջապէս Յովսէփ անցեալ շաբթու կը յաջողի իր արգելարան-սենեակին պատուհանէն մերձակայ տանիքի մը վրայ ցատկել, եւ տանիքէ տանիք անցնելով վերջապէս ինքզինքը կ'ազատէ։ Շուկային մէջ նախապէս իր վարպետը եղող Թագւորի խանութը դիմելով կը պատմէ գլխուն եկած տխուր արկածները, որմէ յետոյ կը յաջողի հասնիլ Բերա Պիւլպիւլտէրէ իր ծնողաց գիրկը։ Անկարելի է նկարագրել այդ պահուն պարզուած սրտայոյզ տեսարանը կորուսեալ տղեկին եւ իր ծնողաց միջեւ։ Խնդիրը ծանուցուած է Բերայի կառավարչութեան, որ պէտք եղած ձեռնարկները կ'ընէ տմարդի Աղան օրինական պատիժի ենթարկելու համար։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱՄՕՐԹԻԶՐՄԱՆ

4% Բրիօրիթէ օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերու

21րդ վիճակահանութիւն. 1/14 փետր. 1901

4601 – 4650
4901 – 4950
4951 – 5000
7951 – 8000
22901 – 22950
24801 – 24850
36401 – 36450
43751 – 43800
54051 – 54100
88551 – 88600
100651 – 100700
103451 – 103500
109351 – 109400
112851 – 112900
116901 – 116950
136851 – 136900
144901 – 144950
147901 – 147950
170901 – 170950
175801 – 175850
186001 – 186050
197001 – 197050
197151 – 197200
209351 – 209400
210951 – 211000
213401 – 213450
214701 – 214750
229101 – 229150
236601 – 236650
239051 – 239100
245651 – 245700
255501 – 255550
265201 – 265250
273101 – 273150
280901 – 280950
281051 – 281100
283201 – 283250
300151 – 300200
301851 – 301900
302201 – 302250
309701 – 309750
311001 – 311050
311551 – 311600
312151 – 312200
314451 – 314500
317651 – 317700
323401 – 323450
324201 – 324250
327401 – 327450
331051 – 331100
342751 – 342800
349701 – 349750
352401 – 352450
360501 – 360550
369601 – 369650
374301 – 374350
376051 – 376100
383601 – 383650

Ազգային Լուրեր

ՄԱՄՈՒՐԵԱՆԻ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏԸ

Հոգեհանգիստը՝ որ երէկ կատարուեցաւ Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ, և որուն Ս. Պատրիարքը նախագահեց, մեզի համար ա՛լ աւելի ուշագրաւ կը դառնայ, որովհետեւ գրեթէ առաջին անգամ ըլլալով մեր մէջ, կրթական վաստակաւոր մը, գրչի աշխատաւոր մըն է որ անոր կ'արժանանայ։ Մինչեւ ասկէ առաջ, մեր աւելի կամ նուազ հարուստ դասակարգն էր որ իր մէկ մեռեալին հոգւոյն պաշտօն կատարել կու տար, եւ Պատրիարքի մը նախագահութիւնը անոնց միայն վերապահուած կը տեսնէինք. այս անգամ՝ դրամի տեսակէտը բոլորովին հեռու կը մնար արարողութենէն, որովհետեւ մեռեալը՝ որուն յիշատակը յաւերժացնելու համար այդ պաշտօնը կատարուեցաւ, ոչ թէ՛ իր դրամով, այլ իր տաղանդով ու մտքի աշխատութեամբը ինքզինքը արժանի դարձուցած էր անոր։

Կարելի չէ այս առթիւ չշնորհաւորել Ուսումնական Խորհուրդը՝ ասոր պէս գեղեցիկ գաղափար մը յղացած ու զայն իրականացուցած ըլլալուն համար։ Ապահովաբար ատիկա մէկը պիտի մնայ իր այն գործերէն՝ որոնք չեն ջնջուիր բնաւ, եւ միշտ գովեստով պիտի յիշատակուին։ Մամուրեանի մատուցած այս վերջին յարգանքը պարտք մըն էր ազգին համար, եւ ուրախ ենք որ այս աստիճան աչքառու ու յիշատակելի կերպով մը հատուցուեցաւ անիկա։

Երէկուան պաշտօնին համար, Բերայի Երրորդութիւն եկեղեցին չքնաղապէս լուսազարդուած էր, պարագային յարմար վայելչութեամբ մը՝ որ աչքի կը զարնէր իսկոյն։ Ընտրուած բազմութիւն մը, կանուխէն հաւաքուած էր եկեղեցին, բաղկացած Ուսումնական Խորհրդոյ անդամներէն, ազգ. Պատրիարքարանի դիւանապետներէն՝ որոնցմէ Բաբգէն էֆ. Թէլեան որ նոյն պաշտօնին մէջ յաջորդն է Մամուրեանին, վարչական ժողովներու անդամներէն, ծանօթ ազգայիններէ, մեծ մասամբ Մամուրեանի բարեկամ մամուլի ներկայացուցիչներէ եւ բազմաթիւ ուսուցիչներէ եւ ուսուցչուհիներէ, որոնց ներկայութիւնը մանաւանդ գրաւական մըն է այն ընդհանուր յարգանքին՝ զոր Մամուրեան անունը կը վայելէ մեր ուսուցչական դասակարգին մէջ։

Պատարագը, ինչպէս ծանուցուած էր, մատոյց նոյն ինքն Բերայի քարոզիչ Տ. Հմայեակ Սրբազանը, որ Մամուրեանի բարեկամը եղած է եւ որ գեղեցիկ դամբանական մը խօսելով, ողբացեալ գրագէտը ներկայացուց իր անհատական կեանքին մէջ, եւ անձնական յիշատակներու յենլով, վեր հանեց անոր օրինակելի ու գերազանցապէս գեղեցիկ հանգամանքը։ Այդ պատեհութեամբ, Տ. Հմայեակ Սրբազան յիշեց Մամուրեանը ներկայացնել նաեւ իբր ուսուցիչ ու գրող, հոգեբանական հակիրճ տեսութեամբ մը երեւան հանելով բուն իսկ ներքին մարդը՝ զոր յաջողապէս բաղդատեց իր գործունէութեան եւ առած արդիւնքին հետ։ Սրբազանը իր դամբանականը աւարտեց Մամուրեանի ի պատիւ կատարուած յոբելեանին վերյուշումով, եւ մաղթեց որ ողբացեալ գրագէտին ու դաստիարակին յիշատակը անջնջելի մնայ ամէն Հայու քով։

Պատարագին աւարտումէն ետքը, Ս. Պատրիարքը բեմ ելլելով, պերճախօս քարոզով մը օրուան պաշտօնը բացատրեց իր ընդհանուր հանգամանքներուն մէջ, Մամուրեանի պարագան իրեն յենակէտ առնելով եւ զայն ընդհանրացնելով։

Ն. Սրբազնութիւնը, բնաբան առնելով Սողոմոնի մէկ խօսքը, բացատրեց թէ ապրելու անհրաժեշտ պայմաններէն են՝ ոսկին ու արծաթն՝ անարգ կոչուած մետաղին հետ, նաեւ հանճարն ու իմաստութիւնը։ Եւ միշտ պէտք է նախապատուութիւն տալ, իմաստունին բաժին հանելով, հանճարին եւ իմաստութեան, թէեւ իրարու լրացուցիչ մասերը կը կազմեն։ Սրբազանը յարեց թէ հակառակ ցարդ հանրացած սովորութեան մը, այս անգամ մեծատունի մը համար չէ որ այս հանդէսը կը կատարուի, այլ ուսուցչութեան, գրականութեան եւ խմբագրութեան անվարձ ասպարէզին նուիրուածի մը յիշատակին համար։ Յիշեց թէ այս սկսող դարուն մէջ յաջորդաբար մեռած բաժնուող ուսուցիչներուն, Սարըեանի՝ որ Հիւանդանոցի անկիւնը մեռաւ որբեր թողլով, Համբարձում Չէրչեանի՝ կարող երաժշտապետին որ Արմաշի դպրեվանքին մէջ մեռաւ, Գէորգ Մէշտուճեանի՝ նոյնպէս բազմավաստակ ուսուցչին, մէջէն երբ միայն Մամուրեանի անուան կ'ընծայենք այս յարգանքը, չկարծուի թէ անոր՝ միւսներէն ունեցած փայլուն կեանքէն շլանալով է, այլ միայն սա պատճառաւ որ Մատթէոս Մամուրեան իր վրայ կ'անձնաւորէր բուն ուսուցչութիւնը. այսինքն ան ապրեցաւ թէ՛ իբր ուսուցիչ թէ՛ իբր գրագէտ եւ թէ իբր խմբագիր, երեքն ալ ազգին մտաւորական մակարդակը զարգացնող, բարձրացնող պաշտօններ։ Բացատրեց ուսուցչութեան այս երեք մասերուն կարեւորութեան աստիճանը, եւ փափաք յայտնեց որ, ինչպէս Թարգմանչաց տօնը դպրոցական տղոց համար տօնական օր մը նկատուած է, նոյնպէս Սահակայ հայրապետին այս տօնը՝ ուսուցիչներու համար նուիրական հանդիսաւոր օր մը ըլլայ։ Օրհնեց բոլոր ուսուցիչները եւ գրագէտները եւ բարեմաղթութիւններ ըրաւ այս դասակարգերէն բոլոր հանգուցեալներու հոգիներուն, եւ ի մասնաւորի Մատթէոս Մամուրեանի հոգւոյն համար։

Ս. Պատրիարքին այս գեղեցիկ ու գնահատելի քարոզէն ետքը, որ շատ լաւ տպաւորութիւն մը թողուց բոլոր ժողովրդեան վրայ, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ, նախագահութեամբ Ն. Սրբազնութեան։ Յետոյ, Ս. Պատրիարքը առաջնորդուեցաւ Թաղ. Խորհրդարանը, ուր հաւաքուած էին արդէն Ուսումնական Խորհրդի եւ Թաղական Խորհուրդի անդամները, ուսուցիչներ եւ մամուլի ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ Պատրիարքարանի գլխաւոր պաշտօնեաները, եւ ուր ընդհանուր շնորհակալութիւն մը յայտնուեցաւ օրուան պաշտօնին գաղափարը յղացողներուն՝ եւ զայն արժանաւորապէս ի գլուխ հանողներուն։

—Հայոց մուխթարներէն ոմանք վերջերս ձեռնհաս պաշտօնարանին դիմելով խնդրեր են երկարել այն պայմանաժամը որ սահմանուած է ծնունդները տեղեկագրելու համար մարդահամարի վերատեսչութեան, վասն զի նորածին տղոց անունը մկրտութեան միջոցին կը դրուի եւ շատ անգամ մկրտութեան արարողութիւնը ութ ինը ամիս կը յապաղի։ Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ այդ մասին ամէնէն կարեւոր կէտը ծնած տղուն մանչ կամ աղջիկ ըլլալը եւ հօրը ու մօրը անունները, կրօնքը եւ այլն գիտցուիլն է, նկատելով որ տղոց մկրտութեան յապաղումը չի կրնար խանգարել օրէնքին այդ տրամադրութիւնը, եւ նկատելով որ քրիստոնեայ հասարակութեանց մուխթարները իրենց թաղերուն մէջ պատահած ծնունդները հարկ եղած մանրամասնութեամբ եթէ ժամանակին տեղեկագրեն եւ տղոց անունն ալ յետոյ իմացնեն, թէ՛ արձանագրութեան գործողութիւնները չեն յապաղիր եւ թէ այդ տեսակ դիտողութեան մը պատճառ չի մնար, որով մարդահամարի կանոնագրին տրամադրութիւններն ալ փոխելու պէտք չի մնար։ Ուստի ձեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց թէ այդ կանոնագիրը պէտք է կէտ առ կէտ գործադրել։

—Թուրք լրագիրներու մէջ հրատարակուած Պաշտօնական [illegible] մը կը ծանուցանէ թէ կայս. Իրատէ մը արտօնած է գործածութիւնը առաջին կարգի Առիւծ եւ Արեւ պատուանշանին զոր Պարսից Շահը տուած է Ս. Պատրիարքին։

—Հաճութեամբ կը ծանուցանենք այսօրուան Պաշտօնականներուն մէջ, թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Իւլայի Բ. աստիճան շնորհել Վսեմ. Տիգրան էֆ. Նուսուպեանի, անդամ Վճռաբեկ Ատեանի։ Նուսուպեան էֆէնտին՝ թէ՛ իր դատաւորական պաշտօնին մէջ ունեցած արժանիքն ու կարողութիւնը, եւ թէ՛ ազգային շրջանակի մէջ իբրեւ ժողովական մատուցած ծառայութիւնները ծանօթ են։ Նուսուպեան Տիգրան էֆ. ազգային այն համակրելի եւ վաղեմի դէմքերէն է, որոնք երկար տարիներէ ի վեր, առանց ընդհատման ժողովականի հոգաբարձուի, Թաղականի եւ այլ ազգային պաշտօններու մէջ չեն թերացեր խղճի մտօք ծառայել այն հասարակութեան որուն կը պատկանին։ Ջերմապէս կը շնորհաւորենք զինքը կայսերական այն բարձր գնահատման համար, որուն կ'արժանանայ։

—Կը շնորհաւորենք նոյնպէս «Իւնիօն» ապահովագրական Ընկերութեան Թուրքիոյ ընդհ. ներկայացուցիչ եւ տնօրէն Գալֆէլեան Սիմօն էֆէնտին որ արժանացած է Գ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշանի։ Գալֆէլեան էֆ. իր ընդարձակ գործառնութեանց մէջ միշտ ուղղամիտ եւ գնահատելի ընթացք մը ունեցած է եւ կը վայելէ ընդհանուր համակրանք։ Կայսերական բարձր գնահատումը՝ որուն կ'արժանանայ Իւնիօնի համակրելի Տնօրէնը, բերկրութիւն կը պատճառէ բոլոր զինքը ճանչցողներուն։

—Այսօրուան Պաշտօնականներուն մէջ գոհութեամբ կը կարդանք թէ երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհուած է Պատրիարքարանի արձանագրութեանց տեսուչ Մելիքեան Մկրտիչ էֆ.ին։

—Հանգուցեալ Յովհաննէս էֆ. Նուրեանի մահուան տարելից յիշատակին առթիւ երէկ Բերայի Ս. Յարութիւն եկեղեցիին մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ պատարագ մատոյց Բերայի Աւագերէց Տ. Մկրեան Հայրը։

—Արեւելեան Մամուլի վերջին թիւին (Թիւ 3) մէջ կը կարդանք հետեւեալ լուրերը.—Տարւոյս առաջին կիւրակէն Նուպար փաշայի ազգականք՝ բարեյիշատակ հանգուցեալոյն մահուան երկրորդ տարեդարձին առթիւ՝ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր պաշտօն կատարել տուին Ս. Ստեփաննոս եկեղեցիին մէջ։ Խուռն բազմութիւն ժողուած էր տաճարին մէջ Զմիւռնիոյ մեծանուն զաւկին ի յիշատակ մատուցուած պատարագին ջերմեռանդօրէն ներկայ գտնուելու։

«—Միեւնոյն օրը քաղաքիս «Արեւելեան Ակումբը» որ 1886 ապրիլ 2ին հաստատուած էր խումբ մը պատուաւոր ազգայնոց նախաձեռնութեամբ, փակուեցաւ վերջնապէս եւ իր գոյքերը աճուրդի հանուեցան։ Այսպիսի վախճան մը կ'ունենայ ահա այն պատուաւոր հաստատութիւնը, որու այսօրինակ ցաւալի վերջ մը ունենալուն սրտանց կը ցաւակցինք։

«—Յունուար 14ի օրը կիրակի առաւօտ Ազգ. Հիւանդանոցի հիմնադրութեան տարեդարձին առթիւ սիրուն հանդէս մը կատարուեցաւ նոյն շէնքին բակին մէջ, ի ներկայութեան Ս. Առաջնորդ Հօր եւ երկսեռ բազմութեան։ Հոփսիմեան սանուհի մը կարդաց անմահ բարերարներու հոյակապ գործը դրուատող ճառ մը, որուն հետեւեցան ոտանաւորներ եւ երգեր ու այսպէս անգամ մը եւս օրհնուեցաւ Սպարթալեան հարազատաց անջնջելի յիշատակը։ Արդեօք ապագայ սերունդը պիտի ունենա՞յ ներկայ սերունդէն իրեն աւանդուած սոյնօրինակ յիշատակներ։

«—Վերջերս Ս. Առաջնորդ Հօր կողմէն Տ. Յակոբ Ս. եպիսկոպոս Փափազեան Տէնիզլի երթալով քահանայ մը ձեռնադրած է տեղւոյն նախկին ուսուցիչն տիրացու Գրիգորը, կոչելով զայն Տ. Գալուստ։ Սոյն եկեղեցական փառաւոր հանդէսին ներկայ գտնուած են ոչ միայն Տէնիզլիի բոլոր հայ բնակիչք, այլ եւ բազմաթիւ յոյնք իրենց կղերականներով, եւ շատեր առաջին անգամ ըլլալով ձեռնադրութեան մեծախորհուրդ ու մեծաշուք արարողութեան ներկայ գտնուած են։

«—Ամսոյս 25ին առաւօտեան ժամը 10ուկէսին (Ը. Ե.) Հոլանտայի Վիլհէլմինա թագուհւոյն եւ Մէկլէմպուրկ Շվէրինի դուքսի Հանրիի ամուսնութեան առթիւ գոհաբանական արարողութիւն կատարուեցաւ քաղաքիս հոլանտական մատրան մէջ, ուր ներկայ գտնուեցաւ Ս. Առաջնորդ Հօր կողմէն իբրեւ փոխանորդ Տ. Յովհաննէս քահանայ Մինասեան։

«—Յունուար 28ի կիրակի գիշեր տեղի ունեցաւ քաղաքիս հոգատար—որբախնամ եւ Ներսէսեան օրիորդներու ի նպաստ տրուած պարահանդէսը Հոփսիմեան վարժարանի սրահներուն մէջ։»

—Շաբաթ իրիկուն տեղի ունեցաւ Բերա Բալոսի ընդարձակ եւ գեղեցիկ սրահներուն մէջ մեծ շքեղութեամբ Աղքատասէր վարժարանի ի նպաստ տրուած պարահանդէսը երեք հարիւրէ աւելի անձերէ բաղկացեալ եւ խիստ ընտրեալ բազմութեան մը օժանդակութեամբ։ Եթէ հանդիսականներու անուններ տալ ուզենք ամբողջ սիւնակներ պիտի չբաւեն, միայն սաչափ ըսենք թէ, դեսպանական պաշտօնատարներու եւ սեղանաւորական ու վաճառականական դասերէն զատ, կառավարական շատ մը բարձր պաշտօնատարներ եկած էին իրենց ներկայութեամբ քաջալերել եւ փայլ մը տալ հանդէսին։ Վերջապէս Պոլսոյ բոլոր հասարակութիւնները իրենց ներկայացուցիչները ունէին հոն, բայց ուրախութեամբ նշմարեցինք թէ հայ տիկինները անժխտելի կերպով գերազանց դիրք մը կը գրաւէին։ Հագուստները շատ հարուստ եւ շատ պերճ էին եւ մեծարժէք ադամանդներ կը շլացնէին ու կը հրապուրէին աչքերը. բայց տիկնանց ամէնէն գեղեցիկ զարդը իրենց տէքօլթէն էր անշուշտ։ Տէքօլթէ բառը յիշատակ մը յուզեց մտքիս մէջ։ Ասկէ մօտ տասնըհինգ տարի առաջ Երուսաղէմի հոգելոյս Պատրիարքներէն մէկը ընտանեկան երեկոյթի մը հրաւիրուած էր նախագահելու համար, ընկերակցութեամբ հոգելոյս Ներսէս Պատրիարքի, մեծ հարստութեան մը պսակի արարողութեան։ Պահ մը Սրբազանը շուրջը նայելէ յետոյ դարձաւ եւ գայթակղական ձայնով Ներսէս Պատրիարքին ըսաւ. «Սրբազան ո՞ւր ենք բաղնի՞քն ենք»։ Ես անշուշտ ինքզինքս բաղնիքը չկարծեցի Շօֆինկ, բայց լաւ խնամուած պարտէզի մը մէջ, ուր ամէն տեսակ ծաղիկներ կային, վարդը, [illegible], շուշանը եւ երբեմն ալ վարդը մանուշակագոյն։

Պարահանդէսին տեսքը հմայիչ էր եւ ելեքտրական հարիւրաւոր լոյսերու ցոլացումը գոյնզգոյն նուրբ կերպասներու, անդրուններու, եւ գոհարեղէններու վրայ, դիւթական երեւոյթի մը ազդեցութիւնը կ'ընէր հանդիսականներու վրայ։ Արդէն Պ. Թասանօ Բերա-Բալոսի նոր տնօրէնը ամէն ջանք ի գործ դրած էր կատարեալ յաջողութեամբ մը պսակել տալու համար հանդէսը կազմակերպող մասնաժողովին ջանքերը։ Լաւ նուագարան մը թեթեւ վալսերու ընտրութեան մէջ տկար, մեծ եռանդ եւ աշխոյժ կու տար պարերուն՝ որոնք մինչեւ առաւօտեան (Ը. Ե.) 3 ու կէս տեւեցին անընդհատ ոգեւորութեամբ։ Խիստ ճոխ եւ առատ սիւֆէ մը դրուած էր հիւրերու տրամադրութեան ներքեւ։ Պէ՞տք է արդեօք ըսել թէ սիւֆէն բոլորովին ձրի էր։ Աղքատասէրի սանուհիներու մէկ մեծարանքը եւ խնամակալ տիկնանց յատուկ հիւրասիրութեան եւ պատուասիրութեան մէկ ապացոյցը։

Վերջապէս շատ յաջող անցաւ Աղքատասէրի պարահանդէսը։ ՀՈՆՈՒ

—Բիւրակնի 5րդ թիւը հրատարակուեցաւ հետեւեալ բովանդակութեամբ։ Բրօֆ. Ճէճիզեան.—Ի. դարու սեմին վրայ։ Ռ. Բօբէ.—Կայսրը՝ Տիոնտիի իրիկունը։ Բրօֆ. Ճէճիզեան.—Ուղերձ՝ Վիլհէլմինա թագուհւոյն։ Ա. Յարութիւնեան.—Հրատարակչականին համար։ Վ. Յ. Մ.—Ճշմարիտ լուսաւորութիւնը։ Լ. Բրբիճեան.—Լերկ ծառը։ Յ. Պ. Պասմաճեան.—Կ. Պոլսոյ Ազգ. Հիւանդանոցը։ Մ. Շ.—Շաբթուան նորութիւնները (քաղաքական տեսութիւն)։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Տօքթ. Ն. Տաղաւարեան էֆէնտիի ընդ. Օր. Արսինէ Հարէնցի ամուսնութեան առթիւ՝ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս.— Տօքթ. Միհրան էֆ. Զարդարեան՝ 108, Տօքթ. Կարապետ էֆ. Իփլիքճեան՝ 54, Տօքթ. Մկրտիչ էֆ. Բաբազամեան՝ 54, Տօքթ. Արշակ էֆ. Գազանճեան՝ 54, Տօքթ. Յ. էֆ. Շիրինեան (տնօրէն) 108, Յովհաննէս էֆ. Քիւքքճեան՝ 54։

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Քօնսթանթինօբլը)

ՍԵՐՊԻԱ

ՊԵԼԿՐԱՏ, 17 փետրուար.— Իրազեկ շրջանակներուն մէջ կը կարծուի թէ Պ. Եովանովիչի նախարարութիւնը քանի մը օրէն պիտի վերակազմուի։

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.—Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ Սպանիոյ նախարարութիւնը, չորեքշաբթի իր նիստին մէջ, պիտի հրաժարի։ Ստոյգ աղբիւրէ առնուած լուրերու նայելով, Պ. Սիլվէլայի պիտի յանձնուի նոր նախարարութեան կազմութիւնը։

ՎԱԼԷՆՍԻԱ.—Լրագիրները տեղեկութիւններ կը հրատարակեն հինգշաբթի օրը Սէքայի եւ Եաթիվայի մէջ գործուած հակակղերական անկարգութիւններուն վրայ։

ՄԱՏՐԻՏ.—Գերագոյն ատեանը տակաւին չհաղորդեց իր վճիռը՝ Ուպաօյի գործին համար՝ հարուստ ժառանգորդ աղջիկ մը որ վերջերս Էսքլավայի վանքը մտած է։ Զրոյցի մը նայելով, դատաւորներուն մեծ մասը նպաստաւոր է այդ վճիռը բեկանելու։ Օր. Ուպաօ իր ընտանիքին յանձնուելու է։

ՖՐԱՆՍԱ

ՓԱՐԻԶ.—ԺԱ. շրջանակին մէջ երեսփոխանական ընտրութիւն կատարուած ատեն Ալլըման ընկերվարականին եւ ազգայնական-հակահրէական Մաքս-Ռէժիսի ընտրութիւնները հաւասարական մնացած ըլլալով, առաջինը ընտրուեցաւ։

ՏՕՔԹ. ԼԷՅՏՍԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ

ՊՐՈՒՔՍԵԼ.—Թրանսվալի ներկայացուցիչ տօքթ. Լէյտսի մէկ պայուսակը գողցուեր է որ քաղաքական թուղթեր կը պարունակէր։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.—(Ռիւթէր).—Կը կարծուի թէ ծանր տագնապ մը ծագած է Ռուսիոյ եւ Մ. Նահանգաց առեւտրական յարաբերութիւններուն մէջ։ Ռուսական հրամանագիր մը բարձրացուցած է ամերիկեան մեքենաներու մաքսը։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ, 17 փետր. Ազքարրակա զօրավարին նախարարութիւնը հրաժարեցաւ։ Հաւանական կը նկատուի թէ խնամակալ-թագուհին Պ. Սիլվէլայի յանձնէ նոր նախարարութեան կազմութիւնը։

ՏՕՔԹ. ԼԷՅՏՍ

ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ.— Անծանօթ անձեր գողցան Թրանսվալի ներկայացուցիչ Տօքթ. Լէյտսի սնտուկները։

ՎԷՍՈՒՎ ԼԵՌԸ

ՆԱՊՈԼԻ.—Վէսուվ լեռը երէկուընէ ի վեր նորէն սկսաւ բանիլ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ

ՎԻԷՆՆԱ.—Վիէննայի մէջ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցումներ զգացուեցան. նաեւ Ճէնովայի մէջ եւ Զուիցերիոյ զանազան տեղերը։

ԴԱՂԱԹԻԱՅԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	26	37 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	26	39
Ամէնէն վար գին	»	26	31
Բումէլի երկթ. գոց.	Ֆր.	119	50
Ամէնէն բարձր գին	»	119	62 1/2
Ամէնէն վար գին	»	117	50

ԲԱՑՈՒՄ 5 Փետր.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ղ. Կ.	26	37
Բումէլի երկաթուղի	Ֆր.	119	37 1/2
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		14	10
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի ժէնէրալ Օթօմ.		1	06
Օսս. Օթ. Շանժ է Վալէօռ		[illegible]	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	02
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	20
» Ժուիսանս		191	—
« պարտաթ.		458	—
[illegible] Կ. Պոլսոյ		450	50
Թրանսվալ		76	50

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	30
» » » չէք	»	110	35
Բարիզ » »	Ֆր.	23	90
» » » չէք	»	23	74
Պէրլին [illegible] չէք	Մարք	[illegible]	51
Վիէննա չէք	Ֆիօր.	21	76

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	[illegible]	32
Անգլիական ոսկի	»	110	06
Ռուս Իմբէրիալ	»	90	20
[illegible]	»	[illegible]	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	08
Մէթալիք	»	88	—
Ռուբլի թղթադրամ	Օ. Ո.	[illegible]	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 16 Փետրուար

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		102	27
» » 3 1/2 %		102	35
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	24	90
) գոց.	»	24	90
» » » Բ.	»	—	—
» » » Գ.	»	27	12
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	558	—
Օսմանիէ	»	470	—
Բումէլի երկաթուղի	»	121	—
Օսմ. մաքսատուն	»	503	50
Օսմ. Ռէժի	»	325	—
Օբլիկ. Թիւրք 4 %		439	—
Քրէտի Լիոնէ		1108	—
Իտալական Ռանթ	»	95	75
Սպանիական արտաքին	»	72	12
Թրանսվալ	»	77	50
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	331
[illegible]	»	[illegible]	—

ԼՈՆՏՈՆ, 16 Փետրուար

Անգլիական Քոնսոլիտէ	97	69
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	49	75
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.	24	37
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.	24	31
Օսմանեան Պանքա	13	25
Ռուսական 1889	—	—
Հելլենական 5 %	38	50
» Մօնօբոլ	43	—
Պուլկարական 1888	82	—
Եգիպտոսի Իւնիֆիէ	106	37
[illegible]	104	—
Թրանսվալ	3	03
[illegible] երկաթուղի	21	—
[illegible]	25	400

ՎԻԷՆՆԱ, 16 Փետրուար

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	240	70
Բումէլիի երկաթուղի	»	112	50
Օսմ. Ռէժի	»	300	—

ՊԷՐԼԻՆ, 16 Փետրուար

[illegible]	»	216	25
Բումէլիի երկաթուղի	»	115	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	282

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.— Օսմ. Կայս. Պանքայի տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ օսմ. ապահովագրական ընկերութեան 22 հատ բաժնեթուղթերը՝ որոնք 4808 եւ 4809, ու 28671էն մինչեւ 28690 թիւերը կը կրեն, Սելանիկի մէջ գողցուած են, նոյն քաղաքէն իրեն հաղորդուած տեղեկութեան համաձայն։

ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆ ԳՆԵԼՈՒ ԱՌԱՋ ԴԻՄԵՑԷՔ
ՇԸՄԻԶՃԸՐԻ ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
Որ կը գտնուի, Բերա, Մեծ Փողոց թիւ 399
Փետր. 5, 6 եւ 7 բշ. գշ. դշ. օրերը կանանց ճերմակեղէններու համար մեծ ցուցադրութիւն
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԳԻՆ
ՎԱՃԱՌՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՆԽԻԿ ԵՆ
ԲԱՑԱՐՁԱԿԱՊԷՍ 3—4

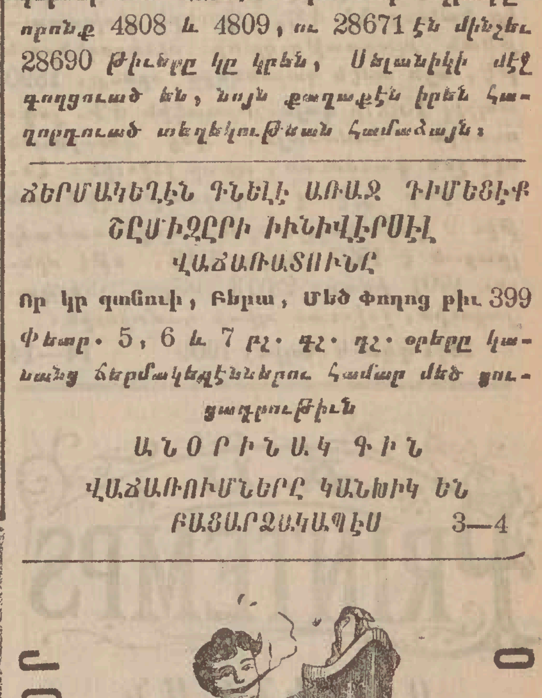

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԳԱՐԼՕՍ ՏԻՆԱՄԵԱՆ
ՀԱՅ ԿՕՇԿԱԿԱՐ
ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՎ ՎՐԱՅ
Նաեւ կաղերու համար պատրաստուած
Կալաթա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 103

ՍՔՕԹԻ ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Կ. Պոլիս, 18 սեպտ. 1888
Պարոնայք Սքօթ եւ Պօուն,
Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սքօթի օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային եւ անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։
Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ եւ յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու Մօրուի ձկան իւղէն եւ կը յանձնարարեմ զայն։
ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԳԼԽԱՑԱՒԻԵՐ

ԿՈՒԱՐԱՆԱ

GUARANA

ԿՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ.

Այս բուսային ու բնական փոշին մէկ ծրարիկը քիչ մը շաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ջնջելու համար գլխացաւերը կամ ամենէն բուռն ջղացաւերը, առանց վնասակար ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։ Կեդրոն. ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 և դեղարաններ A.

ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐ

Կը փափաքի՞ք հարդ սանեաց փայլը ունեցնող մոմեր ունենալ։ Եթէ, այո՛, ուրիշ տեղ երթալ առաջ հաճեցէք անգամ մը այցելել

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻՉԵԱՆԻ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Մահմուտ Փաշա,

Գամանիso խանին սակ, 86

Այս վաճառատան կը գտնուին և կը պատրաստուին մինչև հիմա տեսնուածներէն բոլորովին նոր ու սիրուն ձեւով հարսի մոմեր, փայլուն զարդարանքով։

Ցրչեալ վաճառատունը որ կրնայ մրցիլ ուրիշ ամէն խանութի հետ, իր յաճախորդները կը գոհացնէ.

1. Տեսակի ճոխութեամբ,
2. Յանձնարարութեանց մաքրութով և խղճմտօրէն կատարուելովը,
3. Գիներու զգալի զեղչով։

Ցրչեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ մկրտութեան հագուստներ, հարսանեկան քօղեր, կոլանքներ, անսուկ գլխարկի ծաղիկ փետուր, էկրէդ, տէրէւ պոօշէ, սանքիլ, tուրsէլա, բաս մանդրի, Ֆիչիւ, tuրuէ էլս, որք կը վաճառուին մեծաքանակ և փոքրաքանակ անմրցելի աժան գիներով։

Դիմեցէ՛ք անգամ մը ու գոհ պիտի մնաք. 341

ՏՈՔԹԷՕՐ Ց. ԱՐԱՊԵԱՆ

Ծանօթ ատամնաբոյժ Բարիզի

Ի Սիթէ տը Բէրա, թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Լ. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալպանտ։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ԱԶԴ.—Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութեան

Հանր. Պարտքի վարչական Խորհուրդը օսմ. փոփոխեալ պարտքերու պարտաթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցանէ թէ 1881 դեկտ. 8)20 կայս. Իրատէին Ե. յօդուածին Ե. հատուածին համաձայն այն ամէն կտրօնները որոնք վեց տարուան մէջ չեն գանձուած, պիտի ջնջուին։ Հետեւաբար այդ տրամադրութեան համաձայն պայմանաժամը 1895 մարտ 1)13ին լրացող 23 թուակիր կտրօնները եթէ մինչեւ 1901, մարտ 29)13 չներկայացուին, ջնջուած պիտի համարուին։

* * *

Հանր. Պարտքի վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4 % բրիօրիթէ փոխառութեան պարտաթուղթեր ունեցողներուն թէ, այն ամէն կտրօնները որոնք, 1890 ապրիլ 15)27ի կայս. Իրատէին ԺԴ. յօդուածին համաձայն, վեց տարուան մէջ չեն գանձուած, պիտի ջնջուին։ Հետեւաբար յիշեալ պարտաթուղթերուն թիւ 9 կտրօնները, որոնց պայմանաժամը լրացած է 1895 մարտ 1)13, եթէ մինչեւ 1901 փետր. 28)13 մարտ չներկայացուին, ջնջուած պիտի համարուին։

18)1 դեկտ. Կ. Պոլիս, 1900 14—14

AU PRINTEMPS

Օ ԲՐԷՆԹԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ

Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 345

Սոյն վաճառատան մէջ ամենաչափաւոր գիներով կը ծախուին Բարիզի ամէնէն գեղեցիկ նորաձեւ ապրանքները, որոնք վերջերս բերուած են Բարիզէն։ Այս անհաւատալի աժանութեան պատճառը սա է որ Օ Բրէնթան վաճառատունը կը գոհանայ պզտիկ շահերով, այնպէս որ իր ապրանքներուն գինը այնքան դիւրագին է որքան իր ապրանքները լաւ տեսակ են և չեն նմանիր այն ապրանքներուն, որոնք ուրիշ վաճառատուններու մէջ, իրաւ է թէ, աժան գնով կը ծախուին, սակայն իրենց տեսակին ազնուութեան ու ճաշակի մասին շատ հեռու կը մնան մեր ապրանքներէն։ Հետեւաբար Օ Բրէնթան վաճառատան մէջ շատ նպաստաւոր գիներով կը վաճառուին մետաքսեայ ամէնէն գեղեցիկ կերպասները, նոր sէսէնէրով, վերջին նորաձեւութեամբ բրդեղէններ, fonդիւմներ այլ և այլ տեսակ գեղեցիկ ասուիներ, ասղնագործուած թաւիշէ կամ ասուիէ մանդօներ, ամենափայլուն ձեւերով, ասղնագործուած fonդիւմներ, ժանեկազարդ մետաքսեայ միսօներ ու շրջազգեստներու, մետաքսեայ պլուզներու և փողկապներու համար գեղեցիկ կտորներ։

Վերջերս Բարիզէն բերել տրուած է գեղեցիկ ու փայլուն գլխարկներու ճոխ հաւաքածոյ մը, որոնք շատ նպաստաւոր գիներով կը ծախուին։ 22—25

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Նանճի զաւեչստան վրայի յարկը, ճիշդ Զըպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենադժուարին ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն։ ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւ ակռաներ, ոսկի, ճուլակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն քսաւերելի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութիւնց կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ծ. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Ծանօթ.—Զգոյշ կեղծ ձեռնարկներէ ՅՈՒՆԻՆԻ!! 197

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամենէն կատարեալը, ամենէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր ֆրանսական հանրագիտարաններուն ամենէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականապէս նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը, մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիթեռներու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկազմ սերիներով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագինը հետեւեալն է. { 195 ֆրանք առանձին տետրերով կամ սերիներով եւ կամ Թղթակազմ հատորով; 225 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանդաներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրութեամբ, ստորագրուողը զերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17։ Խնդրողին 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

Միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և հիբօֆօսֆիթը։ Խիստ հաճելի է ճաշակելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՑԼԸ (սըրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՑԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՂ
ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԸՐ ԵՒ ՀԱԻՐԼ 531

Ի՞ՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ սնդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն սնուցանելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակաւոր բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու գննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիեննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԸ շօքօլայի պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սնդարար ու կազդուրիչ։ Մայրական կաթին կրկին անգամ սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժովնան, կ'աճին. կը կայտառնան, շուտով ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ Ֆոսֆաթին Ֆալիէռով մեծցող տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը. Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու երիտասարդներ, որոնց վերջին աստիճան օգուտ, սնունդ և կորով կու տայ։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԸ կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ 14—26

ՀԻՆ ԳԻՆԻ Խերեսուներուր տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ, հանգուցեալ Մուխթար Ծաւոր ապայի տանը։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենամեծն Միջազգային Ընկ.ն Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տեօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլէթիէ փողոց (Իդալիէն պողոտայի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 225 ՄԻԼԻՈՆ ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի 5,503,000,000 ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր 1845՝ ապահովագրելոց վճարուած մէկ միլիառ 545 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կ'ընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագիրները։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրը առարկայ չէ բանաւ, և յաւէտ մասնակցութեան սկսեալ կերաշխաւորէ արդիւնք. Բնակութեան և ճամբորդութեան յարմարութեան բոլոր վտանգներն և մասնաւոր ամէն պատերազմը. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պարագային։ Ապահովագիրը բոլորովին կրնայ առնել փոխատուութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կ'ըլլայ պահուստ ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար բռնագրաւում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կը վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնաճիւղերով, ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Ա. ՈՒ. ՀԱՐՄԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ընդհ.-Գործակատար

192 Ս. ՃԻՒՀԱՃԵԱՆ

Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՍԻՆ ԿԷՐ

ՀԱՑԹԱՅԹԻԶ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԵՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զաւս անգլ. պաշտօնական տեղեկութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԷՐԱ, Շիշլի համբայ, Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր խան, Թիւնէլին առեւ. Թրամվէյի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիօնին դիմաց թիւ 13.

Պէտք պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

[illegible] 534

CHles FAY, Perfumista

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ՎԵՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲԺԿ. ԵՒ ԱԿՆԱԲԺԿ. ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Ճէլալ Պէյ խանի քով, թիւ 1.

Զիֆթէ Սէլէր մաղազասը

Յերոյիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) ապարկաներ, աճուկի կապիչներ (գասըգ պաղը), տեսակ տեսակ գրխոններ (շըրինկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադիտակներ (միքրոզգօբ) փոքր և մեծ մանրադիտակի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները խիստ աժան։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլլ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Գօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	13
Ալէբբօ	3607	Գօնկօ	2906	Գրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆֆօ	1115
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարգէլլօ	3709	[illegible]	173
Արիօսդօ	2377	Տանթէ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1185
Պասսանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	2720	Միլօ	1057	[illegible]	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօքսապօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	152
Պրավօ	1076	Տակօ	1712	Հումպէր	895	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1040
Պրունօ	841	Տինամօ	504	Իտալօ	2354	Նէրօ	1058	Թօքիօ	3537
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	3464	Իռանօ	3540	Օհիօ	4100	Թօրօնթօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1030	Օնթարիօ	4036	Թօրբէտօ	487
Գալիփսօ	1837	Էրատօ	1841	Քլէօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	3428
Գամէօ	1244	Ֆալքօ	954	Քօլպինօ	2307	Փալէրմօ	1537	Վասքօ	1914
Գադօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնօ	1700	Փօլօ	510	Վօլօ	1230
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Րաբիտօ	2239	Վօլթուռնօ	2390
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէանտրօ	2372	Րինալտօ	1863	Ետտօ	1850
Գլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Գիդանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Եսսօ շոգենաւը, նաւապետ Թօրնհիլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՉԸ

Թիւ 23—24. Չինիլի Ռըհթըմ խան. Ղալաթիա 377

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվէրփուլի և [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքդօրիան	10500	Պալվիան	3500
Արմէնեան	10500	Էճիփշըն	3500
Ֆլէօրիեան	10500	Արմ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Գրասիան	3500
Գօլօմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գասթիլիան	8000	Ալպէշիրն	2500
Ֆլօրէնթիան	8000	Լէզպիան	3000
Ֆալէրնիան	3700	Մէնտօ	900
Վավօնիան	3700	Օրօքօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիպօն	800
Նարպուան	3500		

Ապրանքի [illegible] 24 ժամ առաջ

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել

ԷՏՎԱՐ ԼԱՅՕՆՏԷՆ

Ղալաթիա, [illegible]

300 [illegible]

COMP RUSS

NAVIGATION A VAPEUR ET D
COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շոգենաւաց երթեւեկութիւնք

6 19 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
7 20 Իզմիր, Պիրէ, Աղեքսանդրիա 10ին միջօրէէն առաջ [illegible] Ալեքսանդրէթ, Պէյրութ, Եաֆա, Հայֆա ու [illegible]
8 21 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
8 21 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բաթում ժամը 4ին յետ միջօրէի
Ուր. 9 22 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի 53

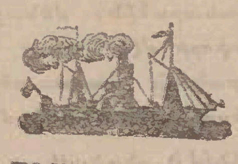

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՖԱՐՈՒՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ

ՅԱՋՈՐԴ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Փետր. 18ին Անատոլի, Անատոլ. եզերքէն, [illegible]

Փետր. 19ին Անատոլի, ուղ. Մարսիլիա, [illegible] Բարիզի համար.

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. 2. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարաքէօյ [illegible] 518 Ֆ. ԲԷՋՕՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Մեծ [illegible] Լիվէրփուլ և [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Պավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիպիրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	2131
Աւրանիա	7269	Շէրպուրկ	61

Սարակուա շոգենաւը, նաւապետ [illegible] փետրուար 25ին Լիվէրփուլէն հոս կը հասնի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ԺՕԼԻ և ՍԻԿԷՐ

Joly et Seager

Մէյմէնէթ խան թիւ 6. 7 8 Ղալաթիա Մումհանէ փողոց 255

[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	3000	[illegible]	3400
[illegible]	3000	[illegible]	3250
[illegible]	3000	[illegible]	3250
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1500
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1500

Դիմել առ [illegible] ԸՆԿ.

194 [illegible]

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ

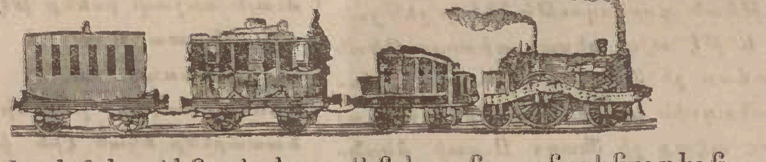

ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

1900 Նոյեմբեր 1էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹԻՒ ԿԱՅԱՐԱՆ	8	10	62	12	14	16	18	20			22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48		
	Առաւօտէն մինչեւ կէս օր										ՄԵԿՆՈՒՄ				Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն											
Կ. Պոլիս	6 45	7 19	7 38	8 14	8 53	9 20	10 10	10 38			11 09	12	1 —	1 37	2 01	2 59	3 27	4 15	4 41	4 58	5 25	5 52	6 19	6 46		
Գում-Գաբու	6 55	7 29	7 54	8 29	9 03	9 29	10 20	10 48			11 19	12 10	1 10	1 47	2 13	3 09	3 37	4 26	4 51	5 06	5 35	6 02	6 29	6 56		
Եէնի-Գաբու	6 59	7 33	— —	8 33	9 07	9 33	10 24	10 52			11 23	12 14	1 14	1 51	2 17	3 13	3 41	4 30	— —	5 12	5 39	6 06	6 33	7		
Սամաթիա	7 05	7 39	— —	8 39	9 12	9 38	10 29	10 57			11 28	12 19	1 19	1 56	2 22	3 18	3 46	4 35	— —	5 17	5 44	6 11	6 38	7 05		
Եէտի-Գուլէ	7 11	7 46	8 13	8 46	9 17	9 44	10 34	11 —			11 33	12 23	1 24	1 59	2 27	3 23	3 50	4 40	— —	5 22	5 49	6 16	6 42	7 10		
Մագրիգէօյ	7 26	7 59	8 44	9 01	9 30	9 56	10 47				11 45	12 33	1 36		2 39	3 33	4 05	4 53	5 09	5 35	6 02	6 28	6 54	7 22		
Այ-Ստէֆանօ	7 36		8 50	9 11		10 07					11 57		1 48		2 49		4 15		5 19		6 12	6 39	7 04	7 32		
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			9 —			10 15					12 05		1 56									6 47				

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹԻՒ ԿԱՅԱՐԱՆ	9	11	13	15	17	19	21	23	25					37	39	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	61
	Առաւօտէն մինչեւ կէս օր											ՄԵԿՆՈՒՄ				Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն											
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			7 04											0 28			12 19		2 14								6 47
Այ-Ստէֆանօ	6 15	6 46	7 15	7 52		8 24		9 42						10 39			2 30		2 5		3 22		4 55		5 47	6 18	7 04
Մագրիգէօյ	6 27	6 58	7 27	8 04		8 36	9 —	9 54	10 17					10 51		11 43	12 42	1 44	2 37		3 34	4 03	5 07	5 35	5 59	6 30	7 21
Եէտի-Գուլէ	6 39	7 13	7 42		8 17	8 48	9 15	10 05	10 32					11 03	11 31	11 55	12 54	1 59	2 54	3 22	3 49	4 15	5 20	5 47	6 14	6 41	7 44
Սամաթիա	6 8	7 17	7 46		8 21	8 51	9 18	10 08	10 36					11 7	11 35	11 59	12 58	2 02	2 57	3 25	3 52	4 18	5 23	5 50	6 17	6 44	— —
Եէնի-Գաբու	6 48	7 22	7 51		8 26	8 56	9 23	10 13	10 41					11 12	11 40	12 04	1 03	2 07	3 02	3 30	3 57	4 23	5 28	5 55	6 2	6 49	— —
Գում-Գաբու	6 53	7 27	7 56	8 22	8 31	9 01	9 28	10 18	10 46					11 17	11 45	12 08	1 08	2 12	3 07	3 35	4 05	4 28	5 33	6 —	6 27	6 54	7 58
Կ. Պոլիս	7 01	7 35	8 04	8 30	8 39	9 09	9 36	10 26	10 54					11 25	11 53	12 16	1 16	2 20	3 15	3 43	4 09	4 36	5 41	6 08	6 35	7 04	8 07

Արտօնատէր ՔԱՐԷՆ ԽՕՐԱՍԱՆԵԱՆ